

SOKBA KERÜLT A HÁZASSÁG A MILLIOMOSNAK

Joyce milliomas chicagói "deszkakirály" a felesége által indított válóperben beadta a választát. — 3 hónap alatt 944.331 dollárjába került a felesége.

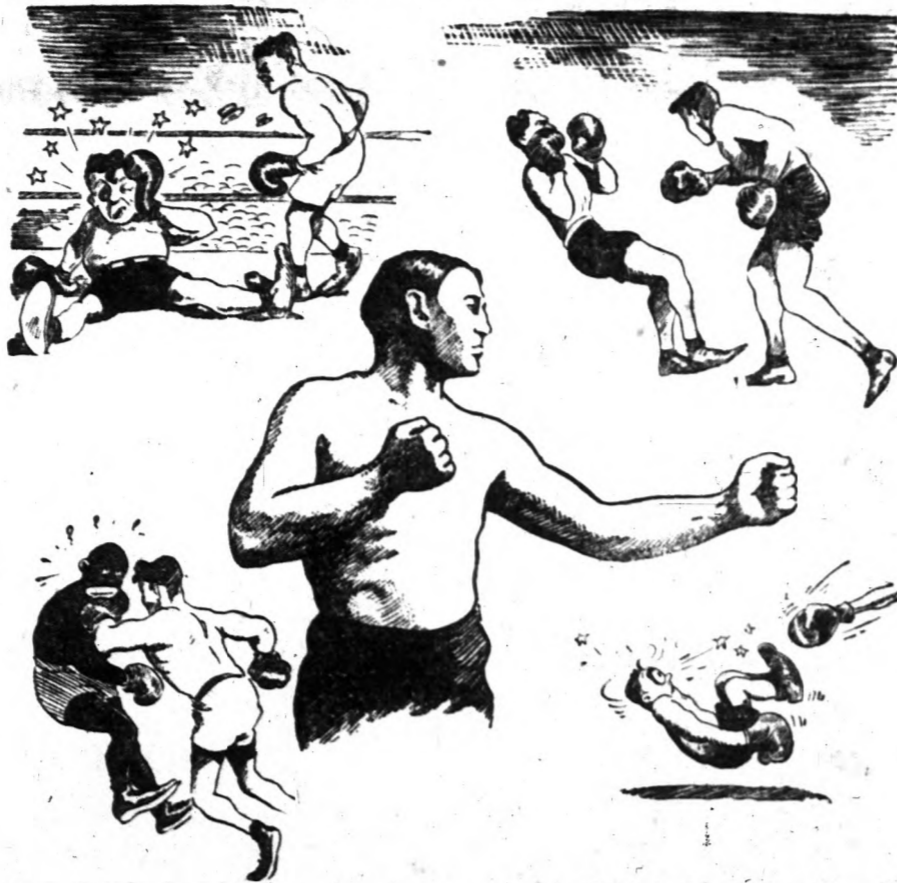
CHICAGO, jun. 1. — Megemlékeztünk már arról a válsági perrel, amelyet James Stanley Joyce chicagói milliomas "deszkakirály" indított a felesége Peggy Hopkins Joyce ellen, a kívül összesen három hónapig élt együtt. A férj cifra vadakat hozott fel az asszony ellen. Azt is megemlékeztünk, hogy a feleség ellenkérelemmel élt, amelyben havi tízezer dollár ideiglenes tartásdíjat és százezer dollár ügyvédi költséget követel.

Erre az ellenkérelemre most adott választ a "deszkakirály". Elmondja benne, hogy a három hónap alatt, amelyet a csinos színésznő-feleséggel töltött, nem keresett mint 944.331 dollárt és 32 centet költött ruhákra, ékszerekre, autómobilokra, egy miami kéjlakra és készpénzbeli adományokra.

Art állítja, hogy a különülés az asszony adott okot, amely nyben a férj rájött arra, hogy két kontinens érdekeltével fordul Jersey City felé, ahol tudvalevően július másodikán fog megmérkőzni Jack Dempsey az öklívívás jelenlegi nehézsúlyú világbajnoka, a francia Georges Carpentier-vel, Európa nehézsúlyú öklívívás bajnokával.

Nemesak azért néz nagy érdeklődéssel a sportvilág e sporteseményé elé, mert a nehézsúlyú öklívívás bajnoki cím tulajdonképpen a koronája annak, amit a sportvilág nyújtani képes, hanem azért is, mert eme bajnoki cím körül nemrég még megjelent a zürzavaros állapotok uralma, amely állapotok feltételezték felújulásukat akkor, ha Carpentiernek sikerülne féverni

Nagy várakozással néz a sportvilág a Dempsey-Carpentier küzdelem elé

Amikor Johnson, a fekete, megszerezte az öklívívó nehézsúlyú bajnokságot, igen zürzavaros állapotok keletkeztek a cím körül Amerikában. — Willard kétszertéki bajnoksága után Dempsey győzelme tisztázta a helyzetet. — A Carpentier-Dempsey küzdelem előjátéka.

Az egész amerikai sportvilág tekintete kétszeres érdeklődéssel fordul Jersey City felé, ahol tudvalevően július másodikán fog megmérkőzni Jack Dempsey az öklívívás jelenlegi nehézsúlyú világbajnoka, a francia Georges Carpentier-vel, Európa nehézsúlyú öklívívás bajnokával.

Nemesak azért néz nagy érdeklődéssel a sportvilág e sporteseményé elé, mert a nehézsúlyú öklívívás bajnoki cím tulajdonképpen a koronája annak, amit a sportvilág nyújtani képes, hanem azért is, mert eme bajnoki cím körül nemrég még megjelent a zürzavaros állapotok uralma, amely állapotok feltételezték felújulásukat akkor, ha Carpentiernek sikerülne féverni

Dempseyt, a jelenlegi bajnokot. Hogy a helyzetet jobban megérthessük, kissé vissza kell mennünk a nehézsúlyú világbajnokság közelmúltbani történetére.

A kétszertéki, a zürzavaros állapotok keletkeztek, amikor 1905-ben a fekete Jack Johnson leverte Jim Jeffries világbajnokot és tartott mindaddig, a míg két évvel ezelőtt Toledóban Jack Dempsey, a jelenlegi bajnok nem győzte a hatalmas természetű Jess Willardot, aki viszont Johnsontól Havanában vette el a bajnoki koronát.

Amikor ugyanis a bajnokságok koronáját néger szerezte meg, természetes, hogy a fehér faj sportkörében nyomban nagy kutatások indultak meg annak a felkeresésére, aki a bajnok címet a feketétől vissza szerezni képes. Megindult a kutatás a "fehérek reménye" után. Egymásután sorra jöttek az újabb és újabb alakok, azonban valamennyinek kétes maradt a statusa, elvitatható volt a jogcím, mindaddig, amíg a toledói győzelem Dempseyt fel nem vette. Ekkor is esak ekkor nyugodott meg az amerikai sportvélemény abban, hogy minden tekintetben méltó emberhez került a bajnoki cím, olyanhoz, aki méltóképpen sorakozhatik Sullivanhoz, Corbettehhez, Curly Bobbhoz, Jeffrieshez és általában azokhoz, akik a nehézsúlyú öklívívás központjává emelték fel Amerikát.

Nézük kissé, hogy kik is voltak a "fehérek reményei". Az első Carl Morris volt. Ismeretlen volt a sportvilágban és addig odahaza Oklahomában szorgalmasan fűtötte a mozdonyokat. Közben többször fellépett a "ringben" is és pedig jelentékeny sikerrel. A teste nagyszerűen volt kifejlesztve. Nagy volt, erős és borzalmas ütési voltak. A baja csak az volt, hogy a tudományos, a gondolkodó mérkőzés szabályait képtelen volt elsajátítani. Nem is voltak komoly sikerei és nincsenek ma sem, noha még mindig megjelent a porondon.

Ugyanezeker mások is felmerültek és a kilátás szinte napról napra változott, azonban komoly ellenfélnek egyik sem bizonyult. Johnson, mint világbajnok az első komoly mérkőzését 1912-ben tartotta Jim Flynnel Las Vegasban, N. M. Flynn egyáltalán nem volt méltó ellenfele a feketének. A rendőrség a kilencedik összecsapás után bebiztosította a mérkőzést és a bíró Johnsont jelentette ki győztesnek.

Johnsonnak közben nagyon fejébe szállott a dicsőség és megfeledkezett arról, hogy törvények is vannak Amerikában. Ezekkel a törvényekkel alaposan meggyűlt a baja és általában oly hihetetlenül kicsapongó életet folytatott, hogy ezzel szintén önmagát tette lehetetlenné a küzdőporondon. Ugyanezeker a fehérek mérkőzéseket rendeztek annak a megállapítására, hogy ki lenne a legalkalmasabb megmérkőzni Johnsonnal a világbajnokságért. A mérkőzéseken Luther McCharly leverte az ellenfeleit és ennek alapján öt

küldötték ki Amerika fehér nehézsúlyú világbajnokának.

Igen sokan voltak azonban, akik kétségbevonták McCarthy jogosságát és képességét. Így Arthur Pelky is. Mérkőzése hívta ki, amely 1913-ban Kanadában folyt le és amelynek az lett a vége, hogy Pelky már az első összecsapásnál "knock outolta" McCarthyt, aki összeesett és a helyszínen meghalt. Pelky dicsőségese sem tartott soká. 1914 január elején Gunboat Smith San Franciscóban 15 összecsapás után "aludni küldte" és a maga részére követte a fehér nehézsúlyú bajnokságot.

Ezalközben került a felszínre Jess Willard is. Hatalmas természetű óriás. Irizatos karokkal, nagy erővel és borzalmas ütőképességgel. Mint a puszták cowboyja a szabad levegőn nagyszerű fizikumra tett szert és úgy látszott, hogy mindenképpen méltó arra, hogy Johnsonnal megmérkőzzék és elvegye tőle a világbajnoki koronát.

A mérkőzést Havanában 1915-ben folytatták le és az azzal végződött, hogy Willard 22 összecsapás után "knock outolta" Johnsont. Sokan botránnyokat emlegettek, azt suttogva, hogy Johnson ömaga ellen fogadott, azonban ezek a vádak nem bizonyultak be és minden jel arra mutat, hogy Willard tényleg igazságosan győzte le a feketét.

A közvélemény Willard világbajnokságával sem volt megelégedve, de különösen azért, mert mindenáron kerülni akarta a mérkőzéseket. Amikor Dempsey azután Toledóban oly hamar végzett Willarddal, a sportvilág fellelegzett és megállapította, hogy ő az igazi, a Corbettek, a Sullivanok méltó utódja.

Dempsey azóta kétszer mérkőzött. Mindkétszer győzött ugyan, azonban valami különös képességeket nem mutatott. Ha győzni fog Carpentier felett, akkor természetes, hogy immár elvitathatatlanul tekinthetjük a nagynevű elődök méltó utódjának, ha azonban veszít, újból megindul a zürzavar és a kutatás az után, aki a világbajnokságot Amerikának visszaszerezni tudja.

Arfolyam jegyzések

Pénzküldésekért Postautalvánnyal

1000 magyar korona	— \$ 4.45
1000 osztrák korona	— \$ 2.80
1000 csehlovák korona	— \$14.85
1000 jugoszláv korona	— \$ 8.20
1000 román lei	— \$17.00

Árkedvezmény nagyobb összegeknél.
Irjon költségjegyzékért. HAJÓJEGYEK AZ ÖSSZESEN VONALAKRA.
Utlevélről és konzuli létmennyéről, valamint pedigjárásról gondoskodunk.

Magyar Amerikai Bankház
S. DE VITA
Az Állami Bankdepartm. által felügyelt alatt.
2105 First Ave., New York.
Cor. 108th St.
Vasárnap zárva van.
Dept. B.

Meghalt az orvosa rendelésében a beteg lelkész.

TOLEDO, O., június 1. — Rev. George Gunnell, a Trinity Episcopal Church lelkésze, aki vasárnap még prédikált a hétfőn golfot játszott a Country Clubban, tegnap délután hirtelen meghalt. A lelkész megbédelt otthonában, majd a belvárosba ment. Utközben rosszullet fogta el s felment orvosához Dr. George Puffordhoz. Alig ért azonban a rendelésbe, holtan esett össze.

Vád alá helyeztek egy állítólagos Wall streeti robbantót.

NEW YORK, június 1. — Hiteheok szövetségi biztos tegnap 5000 dollár biztosíték alá helyezte Giuseppe De Filipist, akit avval gyanúsítanak, hogy része volt a Wall streeti robbantásban, amely alkalommal a szövetségi pénzváltó hivatal épülete is megromlott. Szemtanúk állítólag felismerték Filipist az az olasz, aki a bombát szállító egylovas kocsit a robbanás színhelyére hajtottta.

Ezernyi asszony

Gyenge, Ideges, Ingerlékeny, Könnyen Felbosszantható, Csakis, Mert vérükben nincs vas

A legtöbb asszonynak több SPENOTOT ÉS SARGAREPAT KELL enni és egyéb vastartalmú zöldséget és néha egy kis szerves vasat szedni, hogy véruket dúsá tegyék és FELJUIJTSÁK FARADT, KIMERÜLT IDEGZETUKET.

Ha VÉRÉ HIG, SAPADT ÉS NEDVESSÉ VALIK elveszti erejét arra, hogy elegendő élő testeké változtassa és ezért idegtes és többi élő szervei nem nyújthatnak testnek kellő táplálékot. — IDEGEREJE ELGYENGÜL ezáltal, On lestrappál, rossz alaptérletű, passzokodó, ideges és könnyen felbőszítható.

Ugyazintén szenvedhet hátfájástól és fejfájástól, rossz emésztéstől, rossz az emlékező tehetőségre, gyenge akaratú, lehangoltság, nehézséggel, szívbetegségek és egyéb betegségek, amelyek a Hires Dr. Robin hívta fel a francia orvosi egyetem asszonyoknak, kikre a természet nehezebb terheket ró mint a férfiakra.

Ha vérenek vas kell, semmiféle erősebb szer nem segít. Az ehez vérenek annyira kell a vas, mint az erdő embernek az élede; vas a vére vére eledet, melyet vas szedéssel nyújthat. De csakis szerves vasat szedjen, ne érces vasat, mint azt sokan teszik. Az érces vas csupán erős savaknak vasdarabokra való hatásából ered, tehát teljesen különbözik a szerves vasatól. A szerves vas olyan, mint vérben lévő vas és mint a lencse, sponót és alma vastartalmú. Nuxated Iron név alatt kapható gyógyszerésznél. A Nuxated Iron ugyazintén tartalmaz egy különös anyagot, melyre a Hires Dr. Robin hívta fel a francia orvosi egyetem figyelmét, mely kémiaiilag képviseli az élő ideget, TAPALAJA AZ IDEGZETET, úgy hogy a NUXATED IRON VÉR, valamint IDEGTÁPLÁLEKNAK is nevezhető. Több mint 4,000,000 ember szed Nuxated Iront évente. Ne utadja meg a fogorost és nem bántja a gyomrot. Pénztét a gyárosok visszatérítik, ha nem nyer kellő eredményt. Örökösök utána utódtól. Mindig az eredeti szerves vasat a — Nuxated Iront követelje. Keresse az N. I. betűket minden tabletán. Minden gyógyszerész tartja.

MEGÉRKEZETT az új magyar készpénz

mely ma Magyarországon forgalomban van, a régi bankjegyek kizárásával.

1000 korona készpénz 5 dollár 25 cent

Levélbeli megrendeléshez 15 cent bélyegdíj melléklendő. 1000 koronánál kisebb összeget levélben nem küldünk.

KORONAK ÉS KÉSZPÉNZ-DOLLÁROK
kifizetése Magyarországon postán és táviratilag a legméltányosabb árfolyamon.

KISS EMIL

133 Second Ave.
NEW-YORK

Ez a jó
magyaros
dohány
csak
20 cent

VÖRÖS ÖRDÖG
FINOM PIPADOHÁNY
minden plézen kapható,
mert ez a legjobb magyar
gusztusnak való dohány
egész Amerikában.
Ha esetleg a maga boltjának
nem lenne VÖRÖS ÖRDÖG
finom pipadohány, akkor írjon
nekem és én elküldöm
postán, vagy expresszsel.

EGY 5 ONCOS NAGY CSOMAG
Értékes ajándék szelvény
van minden csomagban.
A rendelést így címezze:
Steve Áldás, obsitos, c/o

Vörös Ördög
TOBACCO COMPANY,
PERTH AMBOY, N. J.

LCSÓ
YORS
ONTOS

ZKÜLDÉS
a és kábel
utján.

irátutalás
6 JEGYEK
gyzői ügyek

an Union Bank
H JANOS elnök
Pikókat.
22 St. 1907-2nd Ave.
NEW YORK CITY. ALL

egédkoosja is volt.
közös folytán vagy
megsebesültek, közöttük
és gyermekek is.

rvben
envedők
el elrvkötöket.

er sörben vagy aszaldás-
ember talai enyhülést és
a sörkötő keletemten
STUARTS tudományos
PLAPO PADS használat-
mög. határozza el magát
sötöt. a gummi és vasalaku
süket. Hadd küldjünk ön-

N próbára PLAPO
múlt sem szelünk ére-
m később. Hadd küldjünk
titkokat, hogy a PLAPO
vált másoknál Hadd küld-
sörrel szól könyvet. Esak
komolok az ország minden
nyitják. hogy a PLAPO
szelőkötők azt a kiadó-
"sörök" nevűnek NYE
ÉS KESSELMESKEDJÉK
létt és címét. MA és mi el-
NYEN PRÓBÁRA A PL-
szelőkötő szól könyvet a
O CO, 337 Stuart Bldg.

GALOM
LETT A
UTTKAY

az amerikai ma-
ság előtt, még pe-
dig a
bizhatóság,
csültelesség,
Pontosság és
A Tisztesség
ma. Ez 18 évi ke-
ny, becsületes munk-
k az eredménye.
cselekszik a saját
kében, ha minden
küldési és utazási
ben erre a címre
al:

TKAY J
nkháza JENŐ
e. B., New York.

szák
szákról, ekékről!
FRAY
New York.
118. c-411

szák
szákról, ekékről!
FRAY
New York.
118. c-411

LENTÉS
EZÉSÜNK

— mint a kép mu-
köszödéssel naponta
köszöttekben ál-

dig a leg-
adhatjuk.

ax, Osztrák, Cseh és
amát.

nkat másokéval. Mi-
ön, vagy nekünk ír,
gy saját érdekében
nkál lép összekötte-

ni, de biztosítjuk,
vezetünk egy töké-
bizások teljesítését
gy zavar fel nem

ONT ÜZLET-
É SZÁMITANI!
lyesen vagy írjon:
GYAR BANKKAZ
VITA
e., New York.
a Street.

Legmegbízhatóbb és legjobb az Ön és gyermekei számára

COLGATE'S TALCUM POWDER
egy orvosi összeállítás alapján készült,
amint az egy gyermek-kórházban
használatban van.

Antiszeptikus és hűsíti a gyulladást
és viszketeg bőrt s ha bőségesen less
használva, a bőbi bőre száraz lesz és
kényelmesen fogja magát érezni.
Enyhén illatosítva van.

Nők élvezetesnek találják Colgate's
Talcum-ot öltözködésnél, a férfiak
pedig hűsítőnek borotválkozás után.
Használja bármikor meleg időben, ha
izsádság folytán kényelmetlenül érez.

Kérje Colgate's Talcum-ot
megszokott üzletében.

Ha kényeseként akar, mely megmondja, hogyan
otona és gondosa a bőrijét, írjon a mellékelt
30 centes "Colgate's Baby Book" küldésére.
Colgate & Co., New York.

COLGATE'S
TALCUM POWDER

MAGYAROK AMERIKÁBAN

Rátkay Márton.

A magyarországi színpad kimagasló búsmegségének bemutatása a clevelandi közönség előtt. — Kisinyi, de lelkes és hálás közönség innoptele a búsmegséget.

A világháború megrázó befejezése óta sürin jelentkezők óhazai "vendégek" az amerikai-magyarországi táborában. A történelmi búsmegség kedvéért megállapítjuk, hogy eddig nem hivünk senkit, akik érkeztek, onként jöttek és nem párdátjuk izléstelenre magunkat, ha megállapítjuk, hogy valamennyi vendégünket a dollár csabereje vonzotta Amerikába, az amerikai-magyarok közé.

Nagy és felette kétes értékű vendégjárás közepett, toppant közönség Rátkay Márton is, a budapesti magyarszínház esztendő óta népszerű, kedvelt művésze Rátkay Márton sem azért tette meg a nagy utat, hogy megismerkedjék az amerikai-magyarországgal, hogy kez fogjon a magyarság "vezérei, hogy megnézze a new yorki Gulýás Avenue-t, vagy a clevelandi Kossuth szobrot. Rátkay Márton olyan portékát hozott magával és olyan portékát kínál az amerikai-magyarországnak, amelyre annak élet, komoly és nagy szükség volt mindenkori. A budapesti színpadok kedvence utáskájában az igazi művészetet, a nagyszerű színjátszást, a fölényes jókedvet, a sírásra és nevetésre egyaránt hatásos csodaszereket hozta magával.

Ezeket találta az elmúlt vasárnap a Colonial színház színpadán a clevelandi magyarság glé Rátkay Márton. Sajnálatos, — sőt talán szégyenletes, — tény, hogy rendkívül gyengén látogatót nézött előtt történt a bemutatkozás. De a "szégyent" nem okolhatjuk Rátkayt és nem vonhatja senki felölössége a clevelandi magyarságot. Minden akoknak a hibája, akik a múlt vasárnap előadást előkészítették. Az ugynevezett igazgatóknak tudnia kellett volna, hogy egy olyan gyenge...

A CLEVELANDI MAGYAR LABDARUGÓK MÉRKŐZÉSE DETROITBAN.

Vasárnap, május hó 29-én kellett volna Cleveland és Detroit magyar csapatának egymással mérkőznie, de ez a program némi változást szenvedett.

A detroiti Magyar Football Klub ugyanis az utóbbi hetekben nagy válságok ment keresztül. A vezetőség, élén Vágó Oskár, egy régi magyar sportembert, mindent elkövetett, hogy a reorganizáció nehéz munkáját idejében befejezze, de sajnos ez nem sikerült s ennek főoka a detroiti magyarság részvétele...

Hogy a detroiti magyarságot meg lehessen nyerni, a két klub vezetősége elhatározta, hogy egy úgynevezett propaganda kimutató mérkőzést fognak rendezni a clevelandi magyar és a Michigan All Stars csapatok között. Vasárnap reggel érkeztek meg a clevelandi játékosok Detroitba, hol a nagy fogadó bizottság már várta őket. A déljárt a Detroit néhány nevezesebb helyének a megtekintésével telt el, majd rövid pihenőre tértek a clevelandi firk, hogy az éjszakai utazás fáradságát, a menynyire lehetséges, kipihenjék. Délután 3.30-kor kezdődött a mérkőzés a Solvay Sporttelep pályáján meglehetősen szépsémmel.

MAGYAROK
Nevetséges olcsó pénzárakról jelennek meg naponta hirdetések, de ha komoly vevő jelentkezik, rögtön emelkednek az árnyolamok. Mi nem hirdetünk árat, de biztosítjuk, hogy sehol gyorsabban és pontosabban nem intézik el megbízásait, mint alanti cégnél. Átutalásokat: csek, postai megbízás és távirati uton a következő bankok utján bonyolítjuk le:
MAGYARORSZÁG: Pesti magyar Kereskedelmi bank, Budapest.
JUGOSZLAVIA: Tomesvári agrár tak. pénzt. fiókja, Nyagylikinda.
ROMÁNIA: Polgári takarékpénztár, Tomesvár.
AUSZTRIA: Wiener Bankverein, Wien.
NEMETORSZÁG: Deutsche Bank, Berlin.
HAJÓJEGYEK — ROKONOK KIHÖZATALA — KÖZJEGYZŐI ÜGYEK.
A magyarok ügyét és megbízásait kizárólag 3005 GÉZA ut. látni.
HAJÓJEGYEK RÉSZLETFIZETÉSÉRE.
A. SCHLESINGER
Hajójegynyelvűség, pénzküldés és pénzváltás
644 W. North Avenue, Chicago, Ill.
2-ik emelet.

kezik. Detroit egyre jobban fölénybe került s csak Somogyi bravuroz védésének köszönhető, hogy újabb goalt nem érnek el. A 40 percben Kutsy lerohan, de gyönyörű lövése a goalfárról visszapattan. A következő percben már a magyar kapu van veszélyben, de Somogyi újbot ment s a féldő 1:1 eredményűel végződik.

Második féldőben Detroit kezd. Gyönyörű összájátékkal nyomulnak fel s a nélkül, hogy magyar játékos érintette volna a labdát, megszerezik a második goalt (1 p.).

A magyar csapat mindent elkövet, hogy kiegyenlített ezt az eredményt, de hiába. Detroit középvezetője Samuel és bal hátvédjük Sutherland valóságos klasszus játékokat produkálnak s játékuuk megtörik a magyarok minden támadása.

Közben Detroit csatárai sem pihennek. Gyönyörű összájátékkal feltartóztatatalanul nyomulnak a magyar kapu felé. Kelly gyönyörű lövést Somogyi menti, majd egy újabb már goalnak vélt labdát sarokrugásra ment.

Féldő vége felé Cleveland összeszedi minden erejét. Szédítő iramot dikál s perekre visszaszorítja Detroitot, de az eredményt már nem bír változtatni s így a mérkőzés 2:1 arányban Detroit javára végződik.

A detroiti csapat játékosai elsőrangú erők. Technikai tudásuk határozottan felülmúlja a magyarokat, de mint minden válogatott csapat, ninesen kellőképpen összeszokva. Dyson, Kelly, Samuel, Sutherland oly elsőrangú erők, melyek előtt nem szögyen meghajolni.

Feltétlen dícséretet érdemel még a detroiti csapat szimpatikus, fair játékmodora, a mi egy tisztán amerikai csapattól el is várható.

A magyar csapat kifejtette teljes tudását. Verseségek nem rossz játékuknak, hanem az ellenfél abszolút fölényének tulajdonítható s nem hiszünk, hogy bármely obioi csapat képes lett volna ennél jobb eredményt elérni. Eleinte kissé indispónáltak voltak, de később belomelegedtek. Verseségeik nyugodtan fogadták s szimpatikus benyomást hagytak maguk után.

A mérkőzés után társasvárosra volt tényleg elcsaló egybekötve. Vágó Oskár a detroiti klub elnöke üdvözölte a clevelandiakat magyar nyelvű beszédben.

A clevelandiak nevében Makrangy Tivadar, a csapat titkára választott angol nyelven. Utának még több rövid beszéd hangzott el, majd kezdetét vette a tánc, mely azután egybekapcsolta teljesen a két város fiataljait. kik felejtve a délutáni küzdelmet, a legjobb egyetértésben váltak el egymástól s remélhetőleg ezt az egyetértést a jövőben is megtartják.

Frank Imre.

CSAK EGY TITIAN VOLT A VILÁGON.

Titian, vagy Titiano Vecellio, a világ legnagyobb festőinek egyike volt. 1532-ben Bolognában megfestette V. Károly király arcképét, a miért gróffá és az arany sarkantyú rend lovagjává nevezte ki. A mi hallatlan kitüntetés volt egy fiatalembernek annak idején. Gyermekei is örökölték apjuk rangját. A nagyhercegek kifogásolták V. Károly e tétét, hogy Titian ilyen magas kitüntetésben részesítette, mire a király ezeket mondta: "Nagyon sok herceg és király létezik, de azt hiszem, hogy az egész világ csak egy Titian van". És manapság nagyon sok ember mondja az Egyesült Államokban és Európában, hogy "Nagyon sok orvos van, de csak egy a Triner's Bitter Wine". Például Mr. Frank A. Novak írja Brooks, Oregonból május 15-iki leleveltel: "Triner's Bitter Wine valóban jó orvosság. Hét hónapig voltam beteg, de mióta a Triner's Bitter Wine-t használok, sokkal jobban érzem magamat". Ezért ha orvosságot vásárol győgyezésre, kérje a Triner's orvosságokat.

ÉRTESETÉS.

Ahhoz az állami közigazgatás, a MI BANKBÓL alakult AMERICAN UNION BANK, amelynek imort... (text continues with legal notice details)

A MODERN MAGYAR SZÍNHÁZ CHICAGO ÉS KÖRNYÉKÉN

Magyar színművészek és színművésznők rövid időre Amerikába érkeztek, s színdarabjukat felhasználva, minden magyarság helyét felkeresnek, hogy honfiktásuk művészetükben gyönyörködhesse...

- ELŐADÁSOK SORRENDEJE:
Junius 10-én este 8 órakor, South Bend a Magyar Házban. A Szezelem Vására.
Junius 11-én este 8 órakor, East Chicago, a Columbia Hallban. A Szezelem Vására.
Junius 12-én este 8 órakor, Chicagóban, az Aerial Grotto színházban, a Wabash Ave. és 8-ik utca sarkán. A Szezelem Vására.
Junius 13-án este 8 órakor, Gary, a Turner Hallban. A Kis Cukros.
Junius 14-én, Aurora, este 8 órakor a Magyar Házban. A Kis Cukros.

A Szezelem vására és a Kis Cukros

128. 134

CIMET KERKE A SZULÓHAZÁBÓL.
Vinceze József (Csaroda, Bereg-megyé) címét kéri Vinceze Zsófia Szini Peterné és fia Árpád.
Dertül János (Bácsalmás), Végh Lajos (Cegléd) és Schizler Ferenc (Nagyzentmiklós) címét kéri Nacs Lajos, Hunyadi-ter 23, Szeged.

Holtbetegem érkezett, de makkegészséggel távozott

nem egy, nem tíz, nem is száz, hanem sok ezer olyan beteg ember, akiknek a felépülését és meggyógyulását a régimódi tudás nem tudta biztosítani, mert szakadásuk és sérvük már olyan súlyos természetű volt, hogy sérvkötő, vagy kutyvalék nem használható és késsel sem lehetett az elhárításhoz bajon segíteni. Mindezeket segített és segít most is állandóan a Wilkes-Barreban lakó tudós orvos, akinek híre neve eljutott minden amerikai magyarrhoz. Ez a doktor

SÉRVEK

és szakadást, mindenféle altesti bajokat fájdalom nélkül, kés nélkül és operáció nélkül biztosan meggyógyít. Ezt sok-sok ezer meggyógyult beteg bizonyítja. Sérvkötő nem kell, nem nyomja az ágyat heketik, a kinek sérve, szakadása van. A gyógyítás különösebb fájdalommal nem jár. Kivétel nincs: mindenki meggyógyul, aki az ő ezerszerre kipróbált csatlhatatlan kezelését igénybe veszi. Irjon azonnal felvilágosításért, magyarul válaszol, keresse őt fel ezen a pontos címen:

Dr. Andrew W. O'Malley
68 So. Franklin St. Wilkes Barre, Pa.
Közel a Miners Bankhoz.

FÉRJHEZ

adandó leánya épp úgy, mint a mamája, szereti az üde, fiatalos arebört. Ezt pedig könnyen elérheti, ha Erdeky-féle Liliom-kremet, Liliom-szappant és Liliom-arcport használ. Ezekehez a készítményekhez nem

ADUNK

ártalmas összetételű anyagokat és innen van az a jelenség, hogy ma már Amerikában

MINDEN

pipere-asztalon ott találhatók az Erdeky-féle arcápoló szerek, amelyek asszonyt,

LEÁNYT

egyaránt érdekelnek. Rendeljen még ma okvetlenül Erdeky-féle

Liliom arckrémet, szappant és arcport.
A három szert, postán, bérmentve \$1.45-ért küldjük bárhová. — Cim:
Erdeky Kálmán gyógyszergyára.
1019 Liberty Avenue, Pittsburgh, Pa.

FIGYELEM!
Ha Önnek hajójegyre van szüksége, vagy pénzt akar küldeni bármely országba, vagy határba, ha bármilyen törvényes közzegzői iratra van szüksége, forduljon Fekete és Fia 17 év óta fennálló üzletéhez.
FEKETE ÉS FIA
1957 West Grand Avenue, Chicago, Ill.
Fiók iroda: FEKETE ÉS KASSAY 9328 Cottage Grove Avenue.

INGYEN ESTI ISKOLA NEW YORKBAN.

NEW YORK, május 25. — A New York városi Board of Education támogatásával ingyen oktatásban részesülhet bárki a következő tárgyakban: angol nyelv, angolul nem-tudók részére. Angol kereskedelmi levelezés, írás, olvasás, számtan, tudományos angol könyvtel, szabászat, alkalmazás, himzés és előkészítés az amerikai honpolgári vizsgák letételére.
Könyvek, írószerek, papíros, minden ingyen. Iratkozson be utost bármely férfi és nő. A hely könnyen megközelíthető.
Cím: FREE EVENING PUBLIC SCHOOL, 204-214 East 42nd Str. New York City.

ÉRTESETÉS.
Tisztelettel értesítem lapunk New Jersey államban lakó olvasóit, hogy Nagy János urat biztam meg New Jersey államban utazó képviselőnek, ki előfizetőinket meg fogja látogatni. Fel van hatalmazva előfizetéseket és hirdetések felvételére, azokat szabályszerűen nyugtázni. Kérem a magyarságot, ha körükbe ellátogat, fogadják szívesen és pártolják nehe munkájában.
Emery Orveez, a Szabadság portál amboyi irodavezetője. 121-6

Férfiak bizalommal fordulhatnak bizalmasított hozzánk, levélleg is. (Válás titoktartás nélkül.)
Mégvaltó Gyógyszertár
2017 W. 25 St., Cleveland, O.
kezv

OLVASGÖNYI FIGYELMEBE.
A Youngstowni iroda megbízójai.
Tudatjuk Youngstown és környékbeli előfizetőinket, hogy a Szabadság a következő helyeken lehet előfizetni:
Youngstown: Mihók Sándor irodavezetőnél, 336 West Federal St. és Hjer Ferencnél, aki a Steelton és Brion Hill olvasóinkat kereti fel.
East Youngstown: Boss Testvér, 3415 Wilson Ave., Loschitzer és Engel, 9 Short St.
Niles: Veres István, 3 Walnut St.
Warren: Druga Mihály, 561 East Ave.
Alliance: Palánszky Gyula, corner Summit és So. Webb St.
Frearrell: Antal István, 330 Fruit Street.

HAZAUTAZÓK
figyelmét felhívjuk ezen cégre:
Central Passage & Exchange Bureau
(Központi Hajóügy és Pénzküldő Iroda)
340 E. 86 St., NEW YORK, N. Y.
A legnagyobb hajóutazású és az American Express Company ügynöke. Irjon magyarul a főny címre, ha bármilyen ügyben ószinte tanácsot vagy segítséget akar. 125, 6, 8

DR. KIRALY
ORVOS ÉS SEBÉSZ.
Kendel: Réggel 9.30-12-ig, délután 2-4-ig, este 6.30-7.30-ig. Vasárnap és ünnepeken délelőtt 10-12-ig.
2532 LORAIN AVENUE, CLEVELAND, OHIO.
Irodai telefont: Central 3762-W. és Lincoln 671.
Lakás: 1430 West 101-ik utca. Tel. Lorain 653-W.
Röntgen-sugár vizsgálat.

Sürgönyi Pénzküldést

Magyarország bármely részébe
3-4 nap alatt fizetünk ki.

pósta után körülbelül 3 és fél hét alatt.
Mort küldjön pénzt hozzátartozóinak, mert a Korona, olcsó

A korona emelkedik!
1 doll. - 200-korona

Ha valakit ki akar hozni, forduljon hozzánk bizalommal, mert mi elintézzük az összes teendőket.
Jugoszláv utca címe: APATINI UTCA s. ZOMBOR, BACSKA.
Közjegyzői ügyek.
HAJÓJEGYEK az összes vonalakra.
Irjon, vagy jöjjön személyesen alanti címre:

J. Herzog & Co.
534 W. North Ave., Chicago, Ill.
Telefon Diversey 6428, h. e

Amerikai dollárokból fizetjük óhazai rokonainak küldeményét

valódi amerikai dollárokból, amilyeneket Ön a zsebében hord. Nem kell aggódnia, hogy mennyit kap az Ön rokona odát a küldött pénzért. Egy centtel sem kevesebbet, mint Ön felad a részére. Amnyi amerikai dollárt, amennyit Ön akar neki juttatni. Nem korlátozhat az összeg, hanem amerikai pénzben, a melyet ő sokkal jobban tud odaát értékesíteni. Az európai pénzek értéke máról holnapra változik, de a dollár mindig dollár marad.

Hajójegyeket az összes vonalakra eladunk a hajótársaságok eredeti áránban. — Utlevélhez és kihozáshoz szükséges iratok ingyen készítjük el. — Bármily ügyben szívesen adunk meg MAGYAR NYELVEN megbízható felvilágosítást.

Mi tagjai vagyunk a Federal Reserve System-nek, ami teljes biztonságot jelent ügyfeleink számára.

Magánosok, üzletemberek és egyletek bankügyeit készséggel elvállaljuk és pontosan kezeljük.

E bank vagyona több, mint \$4,000,000.

Uj KÖNTÖSBÉ

öltöttem a ROTH LILIAM SZAPPANT, egy halvány rózsaszín dobozba. Mindkét oldalán a Roth Samuel név és a védjegy.
ROTH LILIAM KRÉM
ROTH LILIAM SZAPPAN
ROTH LILIAM PUDER
mostan mind egyenlő halvány rózsaszín dobozban vannak. VIGYÁZZON tehát a vásárlásra, hogy a valódi, a ROTH SAMUEL-tesztet kapja, mert csak az fogja arcait bámulatos szépséggel tenni, csak az veszi le a szőpelt, a pattanásokat és kitérészeket és csak az óvja meg a nap meg barnulását.
Crém, Szappan és Puder, postán \$2.00.
Tegye a pénzt a borítékba és küldje be erre a címre:
Róth Samuel Megvaltó Gyógytára
1637 FIRST AVE., 85-ik utca sarak, Dept. B., NEW YORK.

IMMIGRANT STATE BANK

A BEVANDOROLTAK ÁLLAMI BANKJA
1445 Fullerton Avenue, Chicago, Ill.
BANK-BETÉTEKET elfogadunk 3% kamattal. — Visszafizetés bármikor minden felmondás nélkül.
PÉNZKÜLDÉS a világ minden részébe állami bankunk teljes felelőssége mellett.
HAJÓJEGYEK a hajóutazások eredeti árán.
KÖZJEGYZŐI-OKIRATOK szakaszi elintézésre a konzuli hitelesítésekkel együtt.
BONDOK ÉS ÉRTÉKPAPIROK vételre és eladásra.
Mielőtt bárhol pénzt küldene, kérje előbb árainkat és pénzküldő nyomtatványainkat.
MINDEN ÜGYVEL FORDULJON BIZALOMMAL ÁLLAMI BANKUNKHOZ.
ALBERT B. REVEZ alelnök. EMERY SZÖKE elnök. FREDERICK M. JUST pénztárnok.

NORTH AVE. STATE BANK CHICAGO

NORTH AVE. ÉS LARRABEE ST. SARKAN.
Alapítókéink és tartókéink körülbelül \$270,000.
Összvényeink:
Több mint 5.500.000 dollár MAGYAROK! —

Okuljátok a közelmúlt tapasztalataiból. Nehéz munkát megkötörített gyümölcsöt: FELYÉZZÉTEK EL, REGI JOHANNÉVNY, SZIKLASZILÁRD alapokon nyugró ÁLLAMI INTÉZMÉNYBEN. Akkor nyugodtan alhattok. Mindennemű, a bank-számában való ügyletekkel jöjjetek bizalommal hozzánk.

JÓL MEGFONTOZÁJÓK TEHÁT, KIRE BIZTOK PENZT.
A North Ave. State Bank-nál pénze TÖKELETESEN biztos helyen van és kamatozik.
Ha megintestel bennünket bizalmával, hivatkozzák CHARLES E. SCHICK alelnök, vagy OTTO G. ROEHLING pénztárnokra.

Mindezeknek megfontolásával nekünk kell tehát azt az intézkedést a batárbeliség a beklötözöket és a zés áll vette... (text continues with financial details)

L. KAUFMANN & CO. STATE BANK
114 N. LA SALLE STREET, CHICAGO, ILL.
DOLLÁRKIFIZETÉSEK postán és kábel útján.
HADIKÖLCSÖN PÁPIROKAT: amerikai Liberty Bondokat, Magyar, Jugoszláv s Csechoslovákot veszünk és eladunk.
PÉNZKÜLDÉS a világ minden részébe a legolcsóbb árfolyam mellett.
HAJÓJEGYEK minden vonalra.
TAKAREKBETÉTEK 3% kamattal. — Visszafizetés bármikor, felmondás nélkül.
A CHICAGOI MAGYAROK KÖZPONTI BANKJA. Forduljon hozzánk bizalommal.

Magyar

Egyetem az

A Váci uti... (text continues with university advertisement details)

MEGTELT HELY A S MAGYAR

Irgalmatlan szögyenl... (text continues with advertisement details)

... (text continues with advertisement details)

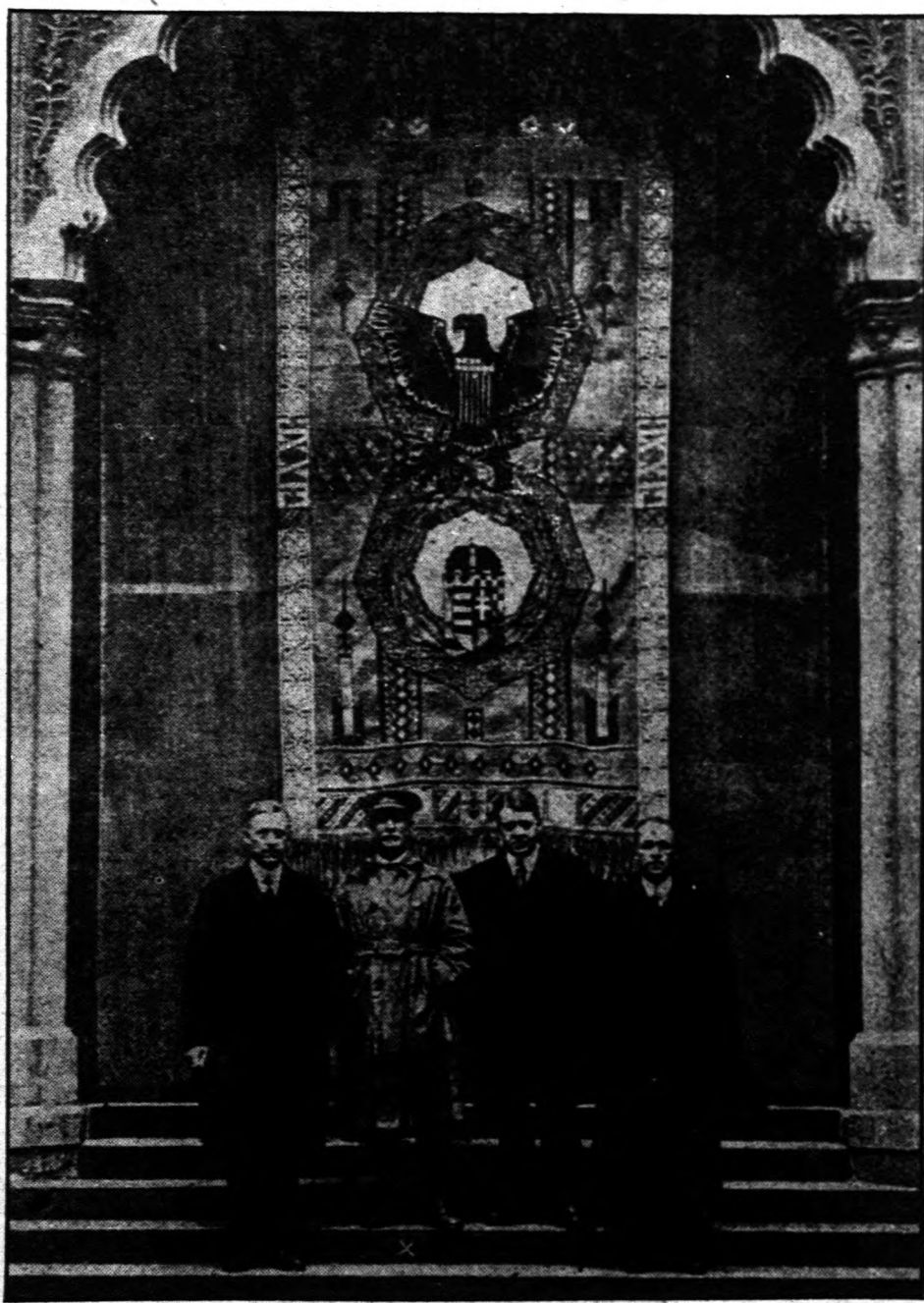
... (text continues with advertisement details)

... (text continues with advertisement details)

VASÁRNAP

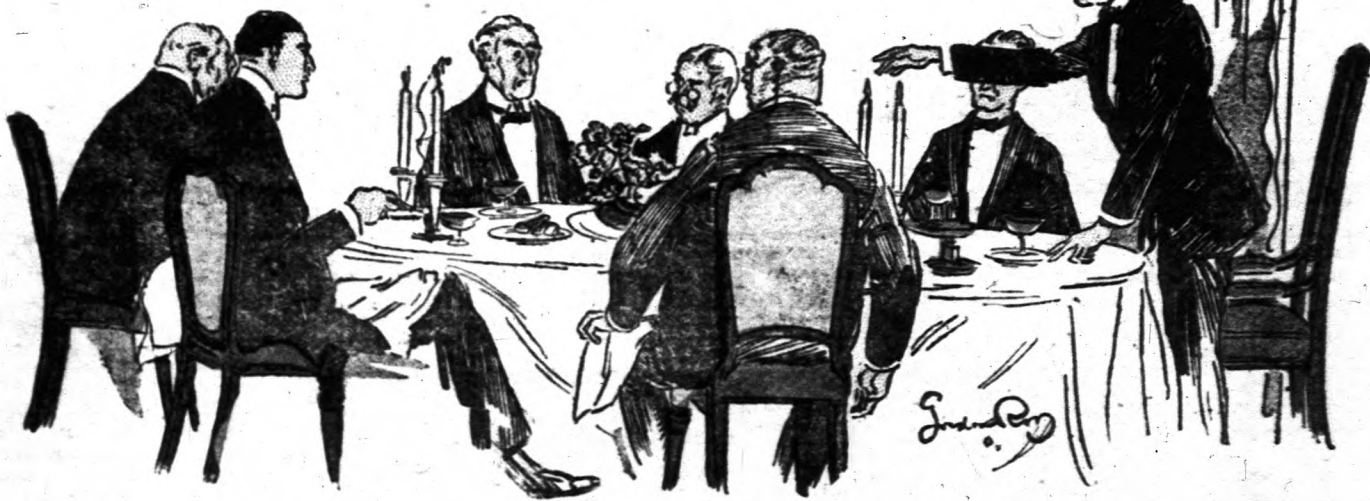
Szabadság Sunday Magazine

A magyar "Harding-zászló"

A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége — az Iparművészeti Iskola gödöllői tanműhelyében készült — művészi kivitelű, pompás zászlót ajánlott fel Harding elnöknek. A zászlót Budapesten lelkes ünnepség keretében vette át Pedlow kapitány (x) és az Amerikai Vörös Kereszt Egyesület budapesti kirendeltsége.

Akiket a törvény keze nem érhet el soha

NEW YORKBAN van már olyan szervezet is, mely arról gondoskodik, hogy azok is elvegyék büntetésüket, akiket gazdagságuk vagy társadalmi állásuk miatt az igazságszolgáltatás keze nem ér el. Bár titokzatosan működik, ez a szervezet, teljesen különbözik az olasz Camorrytól vagy a többi olyan társaságtól, mely a polgári törvényszékek helyett maga ítél és büntet a polgári társadalom ugynevezett alvilágában.

Az új szervezet társadalmi uton sújtja a bűnösöket. Megvetésnek teszi ki a bűnöst avval, hogy leleplezi a legjobb barátai és tisztelői előtt.

A titkos intézménynek, amelynek neve "The Society for the Punishment of Those Whom the Law Does Not Reach", magyarul: "Azoknak a megbüntetésére alakult társaság, kiket a törvény keze nem ér el", különböző hivatású férfiak a tagjai. Vannak közöttük építészmérnökök, orvosok, ügyvédek, befolyásos üzletemberek, sőt bankárok is. Olyan tekintélyes emberek, hogy nincs New Yorkban, aki figyelmen kívül hagyhatná őket, ha a maguk körébe invitálják. Eddig három büntető ülést tartott, de összegyűl mindannyiszor, ahányszor módjában van valamilyen nagyfejük megmosni a fejét valamilyen bűnéért.

A büntető társaság tagjai nem működnek titokzatos szertartás mellett, nincsenek jelszavaik, nem viselnek kísérteties jelmezt, mint a Klu Klux Klan szervezet tagjai, nem követnek el törvényt sértést, ha a polgári törvény szerint tulajdonképpen jogtalanul járnak is el, s arra, amit cselekedeznek, nem hívják fel a közfigyelmet. De az sem megy jajgatni a nyilvánosság elé, akit valamilyen erkölcsi módon megbüntetnek.

Az eszmét nemrég vetette fel egy előkelő new yorki ügyvéd. Hamarosan magukévá tették barátai és megalakították a cél szolgálatára titkos asztaltársaságukat. Azok, akiket büntetésben részesítettek nem is tudják, hogy őket ilyen célra alakított társaság valami beestelen cselekedetért büntette meg. Csak azt tudják, hogy egy igen kellemetlen, soha el nem felejthető estélyt töltöttek el bizonyos barátai és üzlettársai, meg néhány olyan ember társaságában, akit sohasem láttak azelőtt.

A titkos társaság egy Lexington avenuei helyiségben ülészik. Áldozatokat nem keres. A tagjai éltes emberek, akik széleskörű ismerettséggel bírnak a üzleti, művészi, törvényszéki, társadalmi eseményekről tudomást szereznek. Könnyen tudomásukra jut, hogy melyik magasabb állású ember követett el olyan beestelen dolgot, amiért a polgári bíróság nem vonja felelősségre éppen magas állásánál fogva vagy azért, mert nincs rá törvény.

Amidőn például arról értesül a társaság, hogy valaki megkárosította az embertársát törvénybe nem ítköző, de azért tisztességtelen módon, összeül az asztaltársaság és megvitatja a dolgot. Mivel valamennyien tekintélyes emberek, meghallgatásra találhatnak mindenütt. Elmennek a vétkes ember egy-egy üzletfeléhez és elmondják neki, hogy micsoda tisztességtelen dolgot követett el. Meghívják aztán ezeket az embereket asztalukhoz, hogy hallgassák meg a vádlott nyilatkozatát. Olyan forma ez a kihallgatás, mint a megyei nagyesküdszék vizsgálata. A vádlottnak azt mondják, hogy a vacsora az ő tiszteletére lesz. A meghívót a társaság egyik tagja küldi meg, a társaság többi tagjai és a felkért férfiak nem kapnak meghívót, de megfogadják, hogy jelen lesznek.

New York legújabb titkos büntető szervezete

Azokat sújtja erkölcsileg, akiket az igazságszolgáltatás keze nem akar elérni. — A tiszteletbeli vendég, mint vádlott. — Törvénykezés a fehér asztal mellett.

Az egész vacsora során azt hiszi a vádlott, hogy ő a diszvendég. Amikor a vacsorát elköltötték és a kávé megérkezik, a társaság választott elnöke feláll, mintha felköszöntőt akarna mondani, és ismerteti a vádat, majd felhívja a diszvendéget, hogy védekezzen. A mikor a megiegett vendég elhebegi ugynevezett védekezését, a társaság tagjai egymásután felkelnek és megmondják, hogy mi a véleményük a vádlott cselekedetéről. Megmondják anélkül, hogy személyében sértenék.

A diszvendég irul-pirul, de nem mer méltatlanságot, nem vonja kétségbe a társaságnak azt a jogát, hogy meglekedezze. A vége az a dolognak, hogy a vádlott beismeri, hogy helytelenül járt el és megígéri, hogy a jövőben hasonló dolgot nem követ el.

Eddig bevált az új büntető szervezet módszere. A magukat gentlemannek tartó férfiakra nézve igen kellemetlen az ilyen büntetés s óvakodnak, hogy ne kerüljenek többé, mint vádlottak az asztaltársaság körébe.

Nemrég egy kiváló pénzember volt a társaság gyanútlan diszvendége egy felsővárosi szállodában. Hogy miképpen történt a meglekedtetése, azt csak az asztaltársaság tagjai és a dologba beavatott üzlettársai tudják azonban azok is a legszigorúbb titoktartásra vannak kötelezve. Ezt a gazdag urat avval vádolták, hogy egy bevándorolt fiatalembernek a találmányát, amely még nem volt szabadalmaztatva, elcsajátította és a gyárai egyikében felhasználta. A feltaláló ajánlólevéllel jelent meg a finansziér előtt és megmagyarázta neki, hogy miben áll a találmánya, aminek értékesítéséhez a segítségét kérné. A pénzember értéktelennek minősítette a találmányt s azt mondotta neki, hogy ne is vesződjék vele, nem kap érte pénzt sehol sem.

Néhány hónap múlva, amikor a feltaláló még igyekezett eladni a találmányát, megjelent az, mint kész termék a piacon. A feltaláló, akinek kenyérére is alig jutott, elpanaszolta dolgát egy olyan ügyvédnek, aki tagja ennek a büntető asztaltársaságnak. A társaság a már ismertett módon meghívta bankettra a pénzembert, lehordta alaposan s megértette vele, hogy kárpótolja a fiatalembert.

Az asztaltársaság megalakítására egy orosz művésznék esete adott alkalmat. Ez a művész New Yorkba érkezett valamilyen találmánnyal. Találkozott Moszkvában évekkel ezelőtt egy amerikai hegedűművészzel, aki érdeklődött a munkája iránt s most, hogy kijött Amerikába, ezt a művészt kereste fel. A hegedűművész ajánlólevéllel egy előkelő üzletemberhez küldte az angolul megbízott az üzletemberben és elmondta neki, hogy találmánya a színházi díszletfestés új módja, meg is magyarázta, hogy miben áll a dolog. Azt hitte, hogy a szabadalma olyan tökéletes, hogy ellopás ellen minden tekintetben megvédi. Az üzletember ajánlott neki egy szinzigazgatót, aki elragadtatással nyilatkozott az új festési módszerről és azonnal adott neki rendelést egy nagyobb arányú városi jelenet lefestésére. A sikertől elkábitva, kölcsönként pénzen műhelyt nyitott az orosz, gazdagon berendezte s munkához látott s két hét múlva már szállította is a megrendelt képet. A szinzigazgató azonban rá sem nézett a festőre.

Megmondoltam magamat, mondotta, a körülmények arra kényszerítettek, hogy megváltoztassam a terveimet. Remélem azonban, hogy a másik színháznál el tudja adni a festményt. Éppen (Folytatás a 4-ik oldalon.)

The New York World rajzai. l. csak törve beszélő orosz, aki gyanútlanul megbízott az üzletemberben és elmon-

AZ I

Folyt. és zár. A vizsgálat majdnem tartott.

— Különös! — doktor ur, amikor Tódornak tudniillik alkotása volt, mint nek.

Visszabujtatta a ágyába, elbeszélte egész előéletét, megfordultak elő a család irt három receptet, szólt:

— No, nem lesz s És az arca vérfia

Kivül aztán Fazez monda, hogy semmi nem mondhat, de az egy igen ritka ide

van dolga, amelyet domány mostanáig s amelynek a fölfede tanárnak köszönhet

hogy véletlenül épp dultak, nem csupán ő speciálisan ideg

lalkozik, hanem az hazánkban ő az első tanár fölfedezését k

mány tárgyává tett lenül ő az, aki Sp könyvét magyarra f

Ezt a szerencsés zekasék nem hallg Tódor előtt, ania mert, amikor benyit

hez, észrevették, h aajtónál hallgatózott.

Tódor úgy meg egész éjszaka nem t ni s másnap már c

teg volt.

II.

A doktor ur abba ben volt, hogy Tódor kell, persze nem nyá

lamozni, hanem S módszere szerint.

Megjegyezte, hogy tama alatt a pácién kodnia kell minden kától, mert föltétlen van szüksége.

Tódor tehát, bárn retett volna, nem m hivataltba. Megkisé

magyarázni, hogy az zása nem jár tulsa megeröltetéssel, de

hallani se akart er próbálkozásról.

De hogy a pácién rakozzék valamivel, ki Spitzer tanár kö

gyar fordítását. Tódor végigolvast

gos könyvet s mire a ra ért, már ném egy lenc betegségét fedé

gában.

A kilenc betegség ur csak hármat h

ben, de e három kö sebbet se kicsinyelt semmit se mulaszt

zer-féle kurát meg gi patikaszerekkel.

Hat hét-múltán T fogyott és ugy-össz soványabb és rokk mint a lelegesigazó

vénebb igazító. — Levegőre kell vélte a doktor. — van... mit ül itt eb szobában?!

A tengert ajánlot megalkudtak egy k

AZ ISKOLABETEGSÉG

Irta:
Ambrus Zoltán

(Folyt. és vége.)
A vizsgálat majdnem egy óráig tartott.
— Különös! — motyogott a doktor ur, amikor elkészült. Tódornak tudniillik olyan testalkotása volt, mint egy bölénynek.
Visszabujtatta a beteget az ágyába, elbeszélte vele az egész előéletét, miféle idegbajok fordultak elő a családjában, meg irt három receptet, végül így szólt:

— No, nem lesz semmi baj!
És az arca vérfagyasztó volt. Kívül aztán Fazekaséknak elmondta, hogy semmi bizonyosat nem mondhat, de azt hiszi, hogy egy igen ritkái idegbetegséggel van dolga, amelyet az orvosi tudomány mostanáig nem ismert s amelynek a fölfedezése Spitzer tanárnak köszönhető. Szerencse, hogy véletlenül éppen hozzá fordultak, nem csupán azért, mert ő speciálisan idegbajokkal foglalkozik, hanem azért is, mert hazánkban ő az első, aki Spitzer tanár fölfedezését különös tanulmány tárgyává tette, sőt véletlenül ő az, aki Spitzer tanár könyvét magyarra fordította.

Ezt a szerencsés véletlent Fazekasék nem hallgathatták el Tódor előtt, annál kevésbé, mert, amikor benyitottak a beteghez, észrevették, hogy Tódor az ajtónál hallgatózott.

Tódor úgy megijedt, hogy egész éjszaka nem tudott elaludni s másnap már csakugyan beteg volt.

II.

A doktor ur abban a nézetben volt, hogy Tódort villamosítani kell, persze nem nyakra-főre villamosítani, hanem Spitzer tanár módszere szerint.

Megjegyezte, hogy a kura tartama alatt a páciensnek tartózkodnia kell minden szellemi munkától, mert föltétlen nyugalomra van szüksége.

Tódor tehát, bármennyire szeretett volna, nem mehetett be a hivatalba. Megkísérelte ugyan elmagyarázni, hogy az ő foglalkozása nem jár tulságos szellemi megerőltetéssel, de a doktor ur hallani se akart erről a vészes próbálkozásról.

De hogy a páciens mégis szórakozzék valamivel, odaadta neki Spitzer tanár könyvének magyar fordítását.

Tódor végigolvasta a tanulságos könyvét s mire az utolsó lapra ért, már nem egy, hanem kilenc betegséget fedezett föl magában.

A kilenc betegségből a doktor ur csak hármát hagyott helyben, de e három közül a legkisebbet se kicsinyelte. És hogy semmit se mulasszon el, a Spitzer-féle kurát megprócolta a régi patikaszerekkel.

Hat hét múltán Tódor úgy lefogott és úgy összeesett, hogy soványabb és rokkantabb volt, mint a legelecsigazottabb és legvénebb igazló.

— Levegőre kell mennie, — vélte a doktor. — Ugyis nyár van... mit ül itt ebben a fülledt szobában?!

A tengert ajánlotta, de aztán megalkudtak egy kis faluban.

És két napra rá, hogy Pongrác elhozta a végzést, amely tudatta, hogy a miniszter a kért három hónapi szabadságot megadta, Tódor elutazott szülőföldjére.

Amikor kikisérték a vasúthoz, a Perronról visszaakart fordulni.

is a Spitzer-féle kór, hanem valami más, még súlyosabb betegség. A doktor is ember, a doktor is tévedhet. Mindenesetre a legjobb volna a beteget a klinikára vinni, több szem többet lát, különben is ott jobb ápolásban részesülhet, amivel a világért se

ÉNEK

Sötét pilláktól árnyékolt szemed,
Akár az ég nyáresté jöttökör,
Kivágottnyaku, rózsás kis ruhádban.
Olyan vagy, mint a hajnal sugarában
Virágaboruló csipkebokor.

Lehajló, könnyű kalapod alól
Nevetve nézel szét magad körül,
Fehér cipődre ut sara se fröcscsen,
Élsz mesehonban, rózsaszínű ködben,
Táncolva, lepkét űzve, tétlenül.

... Ha letéphetném a babaruhát,
És a divatos, cifra kalapod,
Az örök mosolyt, mely ajkadon reszket...
S hosszú, lehunyt pilláira szemednek,
Rácsókolhatnám ezt a bánatot!

Virágaidat a sárba tipornám,
Meghazudtolnám a mesédet
S úgy, csupaaz vállal, fárvá, megborzongva
Kivonszolnám az én világomba
Amely rut-, jözan, közömbös, hideg.

És csapzott hajjal és megszegett lábbal,
Ahol járnak a rongyosok, szegények,
Jönnél velem a sziklás életuton,
Hol rózsák helyett töviskoszorút von
A küzdelmes, a diadalmas élet!

— A doktor csak azért küld el, — szólt Fazekasnéhoz, — mert nem akarja, hogy a keze között haljak meg.

Ugy rémlett neki, hogy a maga lábán kell kimennie a sirba. Alig tudták betuszkolni a kupéba. Valahogy mégis csak eldiktálták.

Olyan siralmas ábrázattal érkezett meg, hogy az édes testvére se ismert rá. A három hónapját azzal töltötte el, hogy töprengett, busult és tépelődött. Nem igen szólt senkihez; nem felelt, ha kérdezték; ételhez, italhoz nem mert hozzányulni. Folyton azon ábrándozott, hogy bár csak újra láthatná a villamoszó gépet; attól mindjárt, könnyebben lenne.

Bejárta szülőföldre szép határát, de nem tudta, hogy hol jár. A mezőségben és a szomorufüzekben már csak a temetőjét látta.

— Utoljára járok itt! — ismételtette magában, újra meg újra.

És sirva bucsuzott el minden fűszáltól.

Amikor hazaérkezett, a doktor meghökken. Ilyen rohamos hanyatlásra nem volt elkészülve. — Nagyon rosszul vagyok, doktor ur, — panaszkodott Tódor.

— A kérdés az, hogy tud-e járni? — tudakozódott a doktor.

Erre a kérdésre Tódor megfogódzott egy székbe. A következő percben már nem tudott járni.

A doktor ur, látván, hogy beteg csakugyan ágyának esik, nem titkolta el Fazekasék előtt, hogy őt ez a fordulat nagyon meglepi. A Spitzer-féle kurának már hatnia kellett volna. Elvégre nem lehetetlen, hogy a betegség nem

akarja ő nagysága jóságos fáradozását kisebbiteni, de végre is őnagyságának van egyéb elfoglaltsága is.

Fazekasné magára vállalta, hogy az eszmét beadja a betegnek. De a beteg a "kliniká" szóra elbődült.

— Nem, nem, ha már meg kell halnom, inkább itthon halok meg!

És könnyörögni rimánkodni kezdett, ne dobják ki, ne vitessék el a klinikára, hagyják meghalni ott, ahol van!

Fazekas lement és elmondotta a doktor urnak, mi újság.

— Semmi szín alatt nem lehet rávenni, hogy a klinikára menjen. Már pedig én nem vehetem a lelkemre...

— Jól van, — felelt a doktor ur, — akkor hát majd elhívom a professzoromat. Konziliumra mindenesetre szükség van, mert én, megvallom, nem értem, hogyan romolhatott el ennyire, ilyen rövid időn!...

A professzor ur azonban egy pár napig késétt. Bizonyosan súlyosabb betegek foglalták le az idejét.

Es ez volt Tódornak a szerencséje.

Mert ha a professzor véletlenül nem késik, akkor ez történik:

Tódor, látván, hogy már elkövetkezett a konzilium ideje, rémületben azonnal meghal, még azalatt, míg a konzilium tart.

A professzor vállat von és elmegy.

Ellenben megjelenik a halottkém, aki "A halál oka" című rovatba vagy azt írja be: Spitzer-féle kór, vagy azt, hogy: Gerincorvadás, de semmiesetre se azt, hogy: Iskolabetegség.

III.

A professzor ur azonban, Tódor szerencséjére, egy pár napig késétt és e pár nap alatt valami történt.

— Ó, szentséges szüz anyám! — sirt, ritt a kis Rozál, — a tekintetes ur szakasztott olyan, mint Krisztus urunk a keresztfán, ahogy a szentjánosi országuton látni!...

Ez a pár szó világot gyújtott Tódor lelkében. Elhatározta, hogy a vallás ígéiben keres vigasztalást. Megvult neki Kempis Tamás könyve: Krisztus követéséről, még gyerekkorában kapta, amikor megbérmálták. Azóta, az igazat megvallva, sokszor megfedkezett Krisztus követéséről, de jobb későn, mint soha és legfőbb ideje, hogy valahára megtérjen.

Előkerestette "Krisztus követése"-t és lapozgatott benne, de az ereje már annyira megfogyatkozott, hogy egypár pillanatnál tovább nem tudta kezében tartani a könyvet.

Arra kérte tehát a kis Rozált, hogy este, amikor Fazekasék már lepihennek s amikor őt a legjobban gyötéri az álmatlanság, tíz órától tizenegy óráig olvasson föl neki egypár lapot az áhitat könyvéből.

A kis Rozál örömmel teljesítette ezt a kívánságot. Amikor a konyhában elkészült a munkájával, bement a szegény tekintetes urhoz, kezébe vette a vallásos érzések könyvét és betűzetni kezdte, eleinte nem könnyen, később biztosabban. Olvasta, olvasta buzgón... és ekkor csoda történt.

Tódornak egy profán gondolat támadt, de — ki tudja? — ez a profán gondolat talán már bűn bántának az eredménye volt... Mert a gondviselés utjai kiszámíthatatlanok és meglehet, ez a profán gondolat csak arra szolgált, hogy Tódor ne pusztuljon el régi bűneinek teljességében, elégséges számom-bánom nélkül, hanem tovább élhessen a megtérésnek, a megjavulásnak, a kifogástalan lelki életnek...

Szóval Tódor, nagyjában, ezt gondolta:

— Istenem, milyen szép is az élet!... Istenem, talán nem is vagyok olyan nagy beteg, csak nagyon meg vagyok ijedve!... Talán még most is csak iskolabeteg vagyok és csak össze kellene szednem magamat?! Hátha holnap fölkelnek és bemennék a hivatalba?!

Ugy történt.
A beteg másnap, mindenek csodálkozására, fölkel, elment a hivatalba, összeölekezett a kis Kikindával, a tréfás Baráttal, meg a vén Nyírvel és meggyógyult.

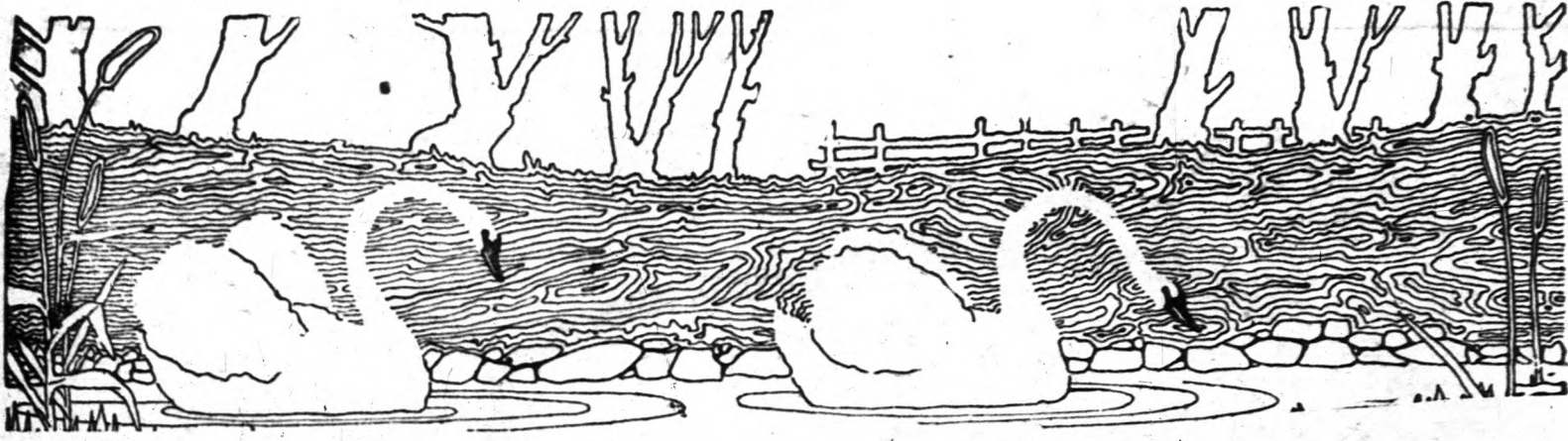
Este a kis Rozál nem tudta, mit csináljon.

— Kis Rozál, gyere ide! — szólt Tódor.
Rozál odament, mert azt hitte, hogy újra olvasnia kell.

De Tódor így szólt:
— Kis Rozál, te vagy életem megmentője!

S magához vonván a leányt, megcsókolta úgy jobb, mint bal orcáján.

A kis Rozál csak ámult, bámult, de szólni nem tudott.

Egyik kéz mossa a másikat

Irta:
Jean Rameau

NEL Lhermitan lángező párisi festő volt, amint különben az ő kortársai is mind geniek voltak; de a szerencsétlenségére lángezőnek nem sikerült a tömeget meghódítani. Az emberek egyszerűen nem ismerték Lhermitant. A Lhermitan név senkinek sem jelentett semmit. Ha az ember a Boulevard Montmartre-on találmára megszólított volna egy tucat embert és azt kérdezi tőlük: "Ki az a Lhermitan, köcsis, újságíró, aviatikus, hámpagyújtogató, gyarmatügyi miniszter?" valószínűleg mindegyik azt felelte volna: "Nem tudom. Mit érdekel az engem."

Korának ez a közönyössége mélyen bántotta Lhermitanunkat. Megesküdött, hogy felforgatja a világot, elkábitja diadonjával, megújítja a művészetet; és nem újított meg semmit, még cipőt sem. És ekkor, elképedtenedve, elhárította magát: "Belelőm magamat a Szajnába. Ebből majd tanulhat a világ! ..."

De hát nyugodtan, minden zaj nélkül meghalni, nem igen lett volna művészi dolog. Előbb példát kell statuálni, meg kell valakit ölni, hogy megbosszulja magát a haszontalan társadalmon, a vak kritikán, a tudatlan közönségen. És kit öljön meg? ... Nos hát, egy képviselőt! Egy "tizenötzest", a nép egyik kizsákmányolóját. Vagy nem a képviselők-e az okai annak, hogy a képeket nem veszik, a könyveket nem veszik, a bort nem veszik, szóval minden bajnak, mely az eladót sújtja? Tehát egy képviselőt, melléke, hogy melyiket. Csak bele kell lőnie a tömegbe a Concorde-híd végén, valamelyik fontos gyűlés napján.

Lhermitan vette revolverét, megtöltötte és a Concordehid felé tartott.

A dolog gyorsan ment. Hat óra öt percek egy képviselő kinézése csoportban egy kis köpcös, hódhúndas ember vont a maga Lhermitan figyelmét.

— Ön képviselő, monsieur?
— No igen, monsieur.
— Nos hát, ez az öné! ... Le a kizsákmányolókkal! Eljen a művészet!

Es Lhermitan két golyót bocsátott a hódhúndába.

Ez a cselekedete némi zavart okozott a híd végén. A képviselők csoportja kiabálni kezdett:

— Gyilkos! Fogjátok meg! Nyomorult!

Megérkeznek az újságírók; ácsorogók nagy tömege; sipkás rendőrök tartják vissza az ordító tömeget.

Lhermitan, míg a rendőrállomásra viszik, nyugodtan jelenti ki:

— Semmit sem sajnállok. Ennek meg kellett történnie! A Festészet végvonaglásban ... Minő jögon nem vásárolt ez a monsieur soha egy képet tőlem! Vezekeljen érten!

... Eljen a Festészet! Le a gazdagokkal! ... Biztos urak, önöknek kötelessége, hogy megvédelmezzenek ezen utálatos tömeg ellen ...

De ezek az utolsó szavak legálább is feleslegesek voltak. A tömegnek esze-ágában sem volt a bűnt meglyhnelni. Franciaországban nem lyhnelik meg azt az embert, aki egy képviselőt akar meggyilkolni. Ha az illető egy bérkocsislovat kinezott volna, az már más dolog ...

Másnap háromezer francia és külföldi újság jelentette, hogy egy Lhermitan nevű festő egy Cascarol nevű képviselő életére tört. Es Lhermitan arcképe, Cascarol arcképe, Lhermitan eddigi élete, Cascarol viselt dolgai, Lhermitan esztétikai nézetei, Cascarol politikai hűvallása, Lhermitan öreg anyja, Cascarol barna kutyája, Cascarolnak a horgászás iránt való szeretete, Lhermitannak a kuglizásban való kedvtelése — és száz más hasonló érdekességű dolog, melyet a lapok Cascarolról és Lhermitanról közöltek az aktualitás címen — azt az eredményt szűlték, hogy Lhermitan és Cascarol kiknek egyike tegnap éppen olyan ismeretlen volt, mint másika, holnapra párisi hírességek lettek.

A képviselő, akinek leginkább a bundája szenvedett ebben az ügyben, csakhamar a kamara összes karzatai csodálkozásának tárgya lett. Ami a festőt illeti (áldozata nagylelkűen azt kívánta, hogy hagyják szabadlábán) csak mutatnia kellett magát a Boulevard Saint Michelen és zajos óvációk tárgya volt. Egy bolgár megvásárolta palettáját és akadtak argentinaiak, akik egyik képére is alkudtak. Szóval a diadon itt volt.

Elkövetkezett a tárgyalás. Lhermitant felmentették. Az ítéletet kellő zajjal közölték a lapok.

Két hónappal később a Palais Bourbonban Cascarolt választották

meg a szépművészetek előadójává — és ki merete volna illetékességét tagadni? Hiszen majdnem meggyilkolta egy festőt!

Es majdnem ugyanebben az időben Lhermitan műveiből külön kiállítást rendezett, amelynek a lehető legnagyobb sikere volt — és miért ne! Hiszen kitűnően tudott egy hódrpemes bundára célozni! ...

Nos, néhány évvel később egy derus áprilisi reggelen — kihallgatási nap volt — M. Cascarol közoktatásiügyi és szépművészeti miniszter a tálcán, melyet a szolgálja eléje tartott, a következő felirású elegáns névjegyet látta: "Noel Lhermitan."

Ezen név előtt a miniszter némileg mehökkent.

— Mit akar?

— Nem tudom, kegyelmes uram. Ez az ur azt mondotta, hogy ő benső ...

— Tuloz.

A kegyelmes ur elhatározta magát. Nem szabad bebocsátani.

De némi hirtelen meggondolás megzavarta szándékát. Mit mondana a sajtó, a százszerű és százfűli sajtó, ha megtudná, hogy a miniszter vonakodott fogadni egy régi támadóját, hogy "félt"?

— Vezesse be azt az urat! — mormogta a kegyelmes ur.

De elővigyázat okából megkért két-három fiatal fogalmazót, akik a szomszéd szobában nyakkendőiknek eszorra való kötésében versenyeztek, hogy legyenek készen a legkisebb gyanusulra.

Pár pillanat múlva a szolgál bevezette Noel Lhermitant.

A festő nagyot változott a hid végénél történt kis kalandja óta. Amerikai cipőket viselt, melyek ugyancsak bámulatba ejtették volna a montenegróiakat, ragyogó fé-

nyű selyemellindert és kifogástalan kezttyiket.

— Miniszter ur, hódolatomat fejezem ki.

— Jó napot, monsieur! Hogy van? ... Üljön le kérem.

— Köszönöm, miniszter ur.

— Minek köszönhetem ezt a szerencsét?

— Mindenekelőtt a vágy, hogy viszontláthassam, kegyelmes uram.

— Nagyon kedves.

— És aztán, ha kifejezést mernek adni egy kérelemnek, egy nagyon szerény kérelemnek ...

— Fejezze csak ki, kegyelmes uram.

— Nos miniszter ur, én már negyven éves vagyok. Régi idő óta részesülök abban a szerencsében, hogy gomblyukamban hordhatom az akadémia tisztí keresztjének szalagját; én azt vélem, hogy tekintettel hosszú pályafutásomra, az utolsó Salonban nyert díjaimra, a küzdintáni kiállításon való részvételre, ez a megtisztelő, de lila-ságában most már kissé szegényes szalag megérdemelné, hogy a most következő július 14-én skarlátpirossá változzék ...

A miniszter felugrott.

— A becsületrendet? tőlem meri kérni! ...

— Természetes miniszter ur.

— Hát ön nem tud visszaemlékezni, fiacskám?

— Dehogy nem, dehogynem!

— Ugy rémlik előttem, kiesikém, hogy egy nap ön megkísérelte ...

— No igen.

— És ez a jogcíme?

— Más is van; de ez lehet az ön szemében a legfontosabb. Méltó-tassék csak meggondolni, és engedje meg, hogy egy rövid kérdést tegyek fel önnek: "Hol lenne ön nélkülüm!"

— Hogyan, hol lennék?

— Tegyük fel, hogy ahelyett, hogy akkoriban önre löttem volna, egyik kollégáját vettem volna célba. Ki lenne ma miniszter? Talán a kollégája; de ön nem.

— Ah engedje meg ...

— Kiről irtak volna az újságok? Kire irányult volna a közönség kíváncsisága? Ha az a kis kaland nem volna önre a figyelmet, biztos, hogy olyan gyorsan felismerték volna az ön tevékenységét, eszességét, különféle érdemeit? ... Ah! miniszter ur, engedje remélnem, hogy ön nem hálátlan!

A kegyelmes ur pár pillanatig vizsgálta ezt a vakmerő és tulságosan logikus kérelmezőt; és csiptetőjének üvegén át tekintete némi hámulatot fejezett ki.

— Hm! ez a fickó nem minden-napi ember ... szólalt meg parlamenti lelkiismerete.

Es így történt, hogy a következő július 14-én M. Cascarol közoktatásiügyi és szépművészeti miniszter előterjesztésre M. Leon Lhermitant a becsületrend lovagjává nevezték ki — ami igazolja, hogy a jöttet sohasem vesz kárba.

"Különleges szolgálatok" — jegezte meg egy boulevard-lap.

De ez láthatólag rosszakaratu gunyolódás volt.

"Akiket a törvény keze nem ér el"

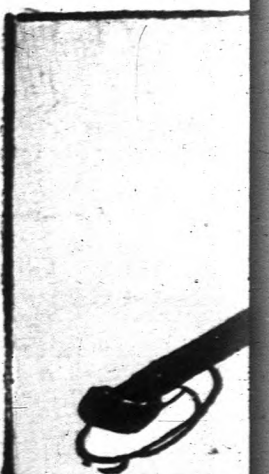
(Folytatás a 3-ik oldalról.)

olyan darabot mutatnak be, amelyben használni tudják.

Nem volt szerződés, nem tehetett hát semmit az orosz. Kétségbeesve könyörgött a színigazgatónak, hogy kárpótolja, de az neki volt arra hajlandó. Amidőn végső kétségbeesésében még autójára is felhágott az orosz, a színigazgató úgy taszította le, hogy a festménye eltépedt.

Az ügyvéd, a kinek elpanaszolta ezt az esetét az orosz, megállapította, hogy a hegedűművésztől kezdve a szereplők mindannyian arra törekedtek, hogy az oroszot kihebesítsék, elképedtenítsék, hogy aztán

bemenjen a színházi diszletfestőműhelybe s ott éhbér mellett elárulja titkát, hogy a színigazgató aztán hasznát vegye anélkül, hogy valamit fizetnie kellene érte. Mivel a művész nagy befolyású ember, a meglekétetésre nem látszott mód. Így gondolt arra az ügyvéd, hogy titkos társaságot szervez s azelőtt leplezi le a hegedűművészt, az előkelő üzletembert és a színigazgatót is. Célját elérte, az orosz érdekeit megvédte s bebizonyította, hogy a Society the Punishment of Those, Whom the Law Does Not Reach intézménye valóban életrelvő.

A PR

MUGY sem nagyon beszélt attól meg építom, hogy szoba álljak multam azo

közö lenyeket, akik szar deglöben, hajón, vasut szárazon mindenütt és lognak a szomszédokkal, hogy ezeknek a beszédek mekkora gyakorlatuk van dik kérdés után a leg szomszédjuknál is megleto, amelyen a társalgat kettőjüket egyformán e

Egy másodosztályu ban ülök. A köcsi nyolcan ülünk benne, es től független, egymásna ber. A vonat még el pályaudvart, már megsz és két perc. Mulva mind sam már élénken esere méit, csak én hallgat mellett.

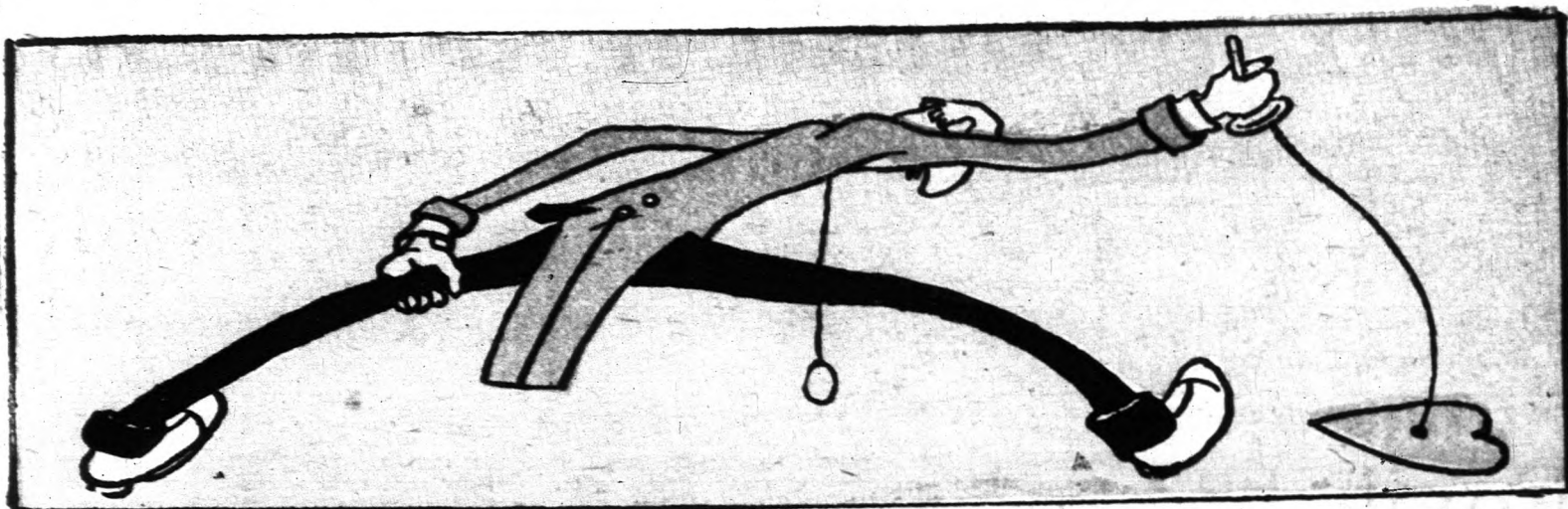
Az ilyen hallgatag es biek utálják. Joggal. hallgatásban gög és e van. A többieknek a mindenek ajkán ott lebe mifele jogon henege ez éppen olyan másodosztály utazik, mint mi? Ha neki a társaság, miért osztályu jegyet?

Igazuk van. De nek van, amikor hallgatók tok nekik én fáradt ember! Eleinte megpró sikerül engem belevon getésbe? Előbb csak kal, az udvariasság raj táival. Majd határoz nekem szóló kérdések elől nem lehet kitérni röviden, aztán megm Végre megúnják a do vesznek többé tudomas tom rajtuk, hogy meg számukra; nem is vágy

Szemközt velem egy ül. A gallérja hihetle legalább kilene centim A nyakkendője azzal a és fölénylen van me lyel csak grófok és ker tudják a nyakkendőjük Cvikkeren keresztül sz rátságosani néz a világ beszél. Ó is résztvesz a de helylyel-közzel ráni loessanatot kérne tölem ilyen alantas dologba tom rajta, hogy ő az rokonszenvez velem, ak ponál az én némaságom ságoni.

A végén ketten is m állomások mentén, ahog gon keresztülrobtunk megszabadultunk egy- pedig alig jelentkezt egy-egy kövér ur, ak szomszéd állomáson raj az ifju föhászálta ez kétet arra, hogy besze jek velem.

— Nincs borzasztó beszédű utasoknál lyogva. — Láttam mennyire szented ... — (Krmbrflg! ... én, nem nagyon nyu ... — Igen, igen, ...

A PRÁGAI GYÁROS

Irta:
Heltai Jenő

MUGY sem vagyok valami nagyon beszédes ember, attól meg éppenséggel fázom, hogy idegenekkel szóba álljak. Mindig bámultam azokat a barát-
közö lényeket, akik színházban, vendéglőben, hajón, vasuton, vizen és szárazon mindenütt és mindig társalognak a szomszédaikkal. Bámulatos, hogy ezeknek a beszédes embereknek mekkora gyakorlatuk van: a harmadik kérdés után a legismeretlenebb szomszédjuknál is meglik azt a pontot, amelyen a társalgás már mindkettőjüket egyfórmán érdekli.

Egy másodosztályú vasuti kocsiban ülök. A kocsis zsufova van, nyolcan ülünk benne, csupa egymástól független, egymásnak idegen ember. A vonat még el sem hagyta a pályaudvart, már megszólal az egyik és két pere mulva mind a hét utitársam már élénken eszerélteti az eszméit, csak én hallgatok az ablak mellett.

Az ilyen hallgatag embert a többiek utálják. Joggal. Mert az ilyen hallgatásban gőg és elbizakodottság van. A többieknek a lenézése. És mindenek ajkán ott lebeg a kérdés: miféle jögon henege ez a fráter, aki éppen olyan másodosztályú jeggyel utazik, mint mi? Ha nem tetszik neki a társaság, miért nem vált első osztályú jegyet?

Igazuk van. De nekem is igazam van, amikor hallgatok. Mit mondhatok nekik én fáradt és rosszkedvű ember? Eleinte megpróbálják: hátha sikerül engem belevonniuk a beszélgetésbe? Előbb csak ügyes célzásokkal, az udvariasság ravasz fondorlataival. Majd határozott, egyenesen nekem szóló kérdésekkel, amelyek elől nem lehet kitérni. Hát felelek, röviden, aztán megint elnémulok. Végre megújítják a dolgot és nem vesznek többé tudomást rólam. Látom rajtuk, hogy megvetnek, hogy számukra: nem is vagyok.

Szemközt velem egy fiatalember ül. A gallérja hihetetlenül fehér és legalább kilenc centiméter magas. A nyakkendője azzal a biztonsággal és fölénytelenséggel van megkötve, amely csak győfok és kereskedősegédek tudják a nyakkendőjüket megkötöni. Cvikkeren keresztül szeliden és barátságosan néz a világba. Németül beszél. Ő is részt vesz a társalgásban, de helyiely-közöl rám néz, mintha Loecsnatot kérne tőlem azért, hogy ő ilyen alantas dologba keveredik. Látom rajta, hogy ő az egyetlen, aki rokonszenvez velem, akinek talán imponál az én némaságom és zárkózottságom.

A végén ketten is maradtunk. Az állomások mentén, ahogy Bajorországon keresztülrobogtunk, mindenütt megszabadultunk egy-egy utastól. Új pedig alig jelentkezett. Hébe-hóba egy-egy kövér ur, aki azonban a szomszéd állomáson már kiszállt. És az ifju fölhasználta ezt az egyedül-létet arra, hogy beszédbe ereszkedjék velem.

— Nincs borzasztóbb az ilyen bőbeszédű utasoknál, — mondta mosolyogva. — Láttam magán, hogy mennyire szenved...

— (Krmrbrflg! — mondtam erre én, nem nagyon nyájasan.)

— Igen, igen, — folytatta ő zavar-

tanul, — én értem önt. Eleinte én is irtóztam az efféle beszélgetésektől, de hát megszoktam. Nem is lehet másként, ha az ember sokat utazik... Én nagyon sokat utazom.

— Nyhkdpxf! — feleltem valamivel barátságosabban.)

— Hogy mondta? Igen. Üzleti ügyekben utazom. Egy nagy gallérgyárunk van Prágában... Ismeri Prágát?

— Alig!
— Kár! Kedves város... És a mi gyárunk... Fogadni mernék, hogy az ön gallérja is a mi gyárunkból való.

— Azt hiszi?
— A mi gallérjainkat Bukarestben éppen úgy ismerik, mint Yokohámában. Megengedi?

Ezzel föállt és jó közélről meg-nézte a galléromat.

— Igen — mondta mosolyogva — ez a mi gyártmányunk. 43-as Osear Wilde a béka-jegygyel. Eszerint mi régi ismerősök vagyunk...

Mindest nyugodtan, szerényen, to-lakodás nélkül mondta, úgy, hogy volt benne valami kedves és mulat-ságos. Ugy látszik, hogy arevonásaim zordonsága valamelyest megenyhül-hetett, mert most már az ifju bátr-abbán és bizalmasabban folytatta:

— Persze, ha nem ismeri Prágát, akkor fogalma sem lehet arról, hogy milyen egy gallérgyár... Különösen a miénk. Kézleket is gyártunk. Boscsánat egy percre...

Megnézte a kézelőmet is és meg-elégedetten mosolygott:

— 23-as Écaille... a mi gyárt-mányunk! A mi jegyünk!...

Ez a sok "mi" már boszantott. Annál is inkább, mert az ifju szem-mel láthatólag egyike volt azoknak a kereskedelmi utazóknak, akik Bu-ka-resttől Yokohámáig és viszont, a béka-jegy terjesztésével és népszerűsítésé-vel foglalkoznak. Ennek az embernek legfőljebb "az én portékám"-ról lett volna szabad beszélnie, azonban sem-miestre sem "a mi gyárunk"-ról.

Ezért, hogy nagyon elkeserítsem, hogy nagy fájdalmat okozak neki, ravasz alatomossággal azt kérdez-tem tőle:

— Az öné az a gyár?

Már előre örültem annak a méla-bus sóhajnak, amelylyel az ifju ki fogja jelenteni, hogy: bár az enyém volna! Azonban fölsültem. Az ifju a világ legtermészetesebb hangján jelentette ki:

— Igen, az enyém. Mindakettő az enyém. Mert kettő van.

Egy pillanatig megdöbbenve néz-tem rá. Igazat mond ez az ember? Hazudik? Az ifju gyönyörködött a megdöbbenésemben. Kéjelgett abban, hogy sikerült engem lefőznie. Való-ságos kárörömmel folytatta:

— Illetőleg csak az enyém lesz.

Mert most meg az apósome.

Egy kis szünetet tartott, azután röviden és szárazon kijelentette:

— Én milliomos vagyok.

Nem mondhatnám, hogy nekem föltétlenül imponál minden millio-mos. Azonban ez a milliomos, aki második osztályon utazik, belenez a galléromba meg a kézelőmbé, szó-ba áll, barátkozik boldoggal-boldog-talannal és olyanformán fest, mint egy rőfős-kereskedés első segédje, et-től a milliomostól egyszerűen undo-rodottam.

— Miért utazik második osztá-lyon? — folytattam a vizsgálóbíró hangján.

— Üzletileg, mindig második osz-tályon utazom — mondta ő szeliden.

— Ha mulatságból utazom, akkor akárhányszor különvonattal bérek...

Fenséges nyugalommal mondta ezt, és pedig majd megpukkadtam mérgemben. Meg voltam arról győ-ződve, hogy mindebből egy szó sem igaz, hogy ez az ember mindent most itt hamarjában az én bosszantósom-ra eszeli ki.

— Ön esodálkodik, — mondotta az ifju fájdalmas mosolylyal, — hogy milliomos vagyok? Legyen nyugodt, én sem voltam mindig az. Én is is-mertem a nyomor és a nélkülözés napjait. De fölküzdöttem magamat.

— Ilyen fiatalon?

— Huszonnyolc éves vagyok. Tíz év előtt jöttem a gyárba, amely most az enyém.

— A béka-jegygyel?

— Hiába esufolódik... Egészen lent kezdtem, fizetés nélkül. Körmöl-tem, szaladgáltam, dolgoztam, mint egy állat. Az öreg Schwattner, ugyanaz, aki ma az apósom, még így sem vett észre. Kérem, egy olyan óriási gyárban... nem is egyben, hanem kettőben! Ugy kellett kiküz-denem, kierozkolnom minden tal-palatnyi tért. De én boldogulni akar-tam, én gazdag ember akartam lenni.

Az ifju fájdalmas arevonásait most bizonyos elszántság férfiasak-ká tette. Amit így egyszerűen és sze-rényen elmondott, az merő őszinte-séget és igazságot lehel.

— Nem, — mondtam magam-ban, — ez az ember nem hazudik.) És fokozódó érdeklődéssel hallgat-tam milliomosságának a történetét.

— Már könyvelő voltam, amikor megláttam Róza kisasszonyt, — foly-tatta az ifju, — az öreg Schwattner leányát. Egyetlen leányát.

— Aki ma az ön felesége?

— Igen, — mondotta az ifju bol-dog mosolylyal.

De a mosolya olyan idegenszerű-nek, erőltetettnek tetszett, hogy ne-kem megint ujjabb aggodalmaim fá-madtak.

— Nem tehetek róla, — mondot-

tam magamban, — de ez az ember mégis csak hazudik.)

— Képzelheli, hogy a dolog nem ment könnyen. Másfél évig szerettem Róza kisasszonyt, mielőtt szólni mer-tem volna neki. Akkor is csak azért mertem szólni, mert előbb ő szőlt ne-kem. És két évig szerettük egymást, mielőtt szólni mertünk volna az öregnek...

— Akkor sem ön mert szólni...

— Hanem Róza kisasszony. Ugy van. Az öreg ki akarta tagadni a lányát, és ki akart dobni engem. De engem akkor már nem lehetett el-tenni a gyárból. En voltam minden-kinék a jobbkeze. Az öreg Schwatt-neré is. Ha én elmegyek, bajok let-tek volna. Így hát ottmaradtam. Inkább Róza kisasszonyt küldték el Bécsbe, a nagynénjéhez.

Igazán nem tudtam, hányadán vagyok ezzel az emberrel. Most me-gint az volt az impresszióm, hogy nem hazudik. Miért is hazudnék?

— Hat hónap mulva az öreg Schwattner ránk adta az áldását, — fejezte be az ifju a történetet. — Ma a helyettese vagyok, én kormá-nyozom mind a két gyárat. En pa-ranesolok hatezer embernek, munkás-nak, hivatalnoknak. A Róza hozomá-nyát benthagytam az üzletben, meg-élünk a fizetésemből, meg a nyere-ségrészből. Egyszer kisgy minden a miénk lesz... Két kis gyermekünk is van már, két bájos angyal. Azok-nak, hála Isten, nem kell majd ugy küzködniök, mint valamikor az ap-joknak...

Valami nagy megelegetés, boldog-ság, megkönnyebbülés látszott az ar-cán. És ahogy néztem, végre mégis csak megállapodtam abban, hogy az egészről egy szó sem igaz. Nem tu-dom, mi döntötte el ebbe az irányba a kételkedésem, talán a kilenc-centi-méteres gallér, talán a tökéletes nyakkendő, talán az ifju egész lénye, szóval, most már bizonyos volt, hogy az ifju hazudik. Bizonyos volt az is, hogy nem nekem hazudik, hanem sa-ját magának. Elmondta az életét úgy, ahogy átélte szeretné, ahogy elképzeli, ahogy átálmodja, miáltal a béka-jegygyel ellátott gallérokat igyekszik a barbárok között népsze-rüsíteni. Álom volt minden, a két gyermektől Róza kisasszonyig, aki ma is megközelíthetetlen és elérhet-ten magasságban lebeg az ifju vágyai és ambíciói fölött, álom a nagy fize-tés, a nyereségrész, az öreg Schwat-ner, sem Róza kisasszony nem is is-merik ezt az ifjut, ahogy nem ismerik a többi százat sem, aki Bu-ka-resttől Yokohámáig terjeszti a cseh gallér-ipart...

Valahol kiszállt az ifju is. Elbu-eszott tőlem, miközben megigérté, hogy egy új gallér-kreációt az én nevemre fog készíteni.

— Ha véletlenül Prágába jön, — mondotta bucsuzóul, — irjon nekem. A vasutnál fogom várni az automo-bilommal, amelyen reggel kimegyek a gyárainkba...

Bólintotam. Most már egészen egyedül voltam.

Egyedül az én költői álmaimmal.

Az én álmaim! A Petőfi, a Na-poleon, a nagy tudósok, a nagy föl-találók álmai! Mennyivel szebbek ennek a kereskedelmi utazónak az álmai. És mennyivel praktikusab-bak!

odik Buddhának tekintenek

...totta a maga evangéliumának a prédikálását. Mikor a béke helyreállt, sztrájkok és zavarások törtek ki Birbar

gával fogja ragadni ez a szellem és India elnyomója India barátjává és szövetségesevé lesz.

Az angol kormány Indiában természetesen mindent megtesz, a mit csak tehet, ennek a mozgalomnak a megakadályozására. Nem engedélyezi a négyüléseket, börtönbe veti a kisebb vezeteket; de Gandhinak a személyét nem bántja. A hindu szent körülbelül olyan kivételes helyzetet élvez, mint Tolsztoj a régi Oroszországban. Apropos Tolsztoj: — azt is mondják, hogy Gandhi nagyon élénk levelezésben állott az orosz bölcseivel és talán befolyásolták is őt ennek eszméi, mert Tolsztoj is hirdette az erőszak-nélküliséget.

fordul: minden hindu fordítson hátat neki. Az indiai kormány, mikor ezt megtudta, lefújta a herceg körútját. Kihirdették, hogy a trónörökösét apja visszahívta, és a connaughti herceg jön el helyette Indiába. Gandhi elhatározta, hogy a herceg ünnepélyes partraszállásának a napját nagy tüntetésre használja fel az együtt-nem-működés terve érdekében. Ugyanazon a napon jött Calcuttába, amelyiken a herceg partra szállott. A város egyik részében a herceg parádézott, a másik részében egy parkba Gandhi hirdetett nagy négyülést. A herceg diszmenete üres utcákon haladt végig. A boltok zárva voltak. A házak elhagyatva. Mindenki elment Gandhit hallgatni. Az óriási néptömeg közepén egy asztalt állítottak fel, arra egy széket tettek. Mahatma Gandhit felemelték az asztalra, ráültették a székre és ott prédikálta a hinduk ezreinek az együtt-nem-működés hatalmas tanát, amely egykor még megdöntheti Anglia világhuralmát.

Említtük, hogy Gandhi érintkezésben volt Tolsztojjal, a nagy orosz bölcseivel. Tanai nagy mértékben hatottak reá. Tolstoj tudvalegőleg nem volt jó véleményben a kormányok felől. Azt tartotta, hogy ha jó kormányra akarunk szert tenni, a legjobb az, ha egyáltalán nem tartunk kormányokat. Gandhi nem megy ilyen messzire elvének fogalmazásában, de a valóságban — öntudatlanul, és mindenestre szándéka ellenére, és ez a tragédiája — ellenségévé lesz a békének és az emberi társaság jó rendjének az ő passzív rezisztenciájának hirdetésével.

Nagyon érdekes volt Gandhi legutóbbi győzelme.

Mikor a walesi herceg bentazta az angol birodalom gyarmatait, Indiát is meg akarta látogatni. Indiában gyugalom volt, — szinte félelmetes nyugalom, tekintetbe véve a Gandhi igeihirdetését és az együtt-nem-működés elvének gyors terjedését. A londoni főmél-tóságok azonban mindebből nem értettek semmit és meghirdették a herceg körútját. Gandhi azonnal kiáltványt bocsátott ki, melyben elrendelte, hogy a merre a herceg csak meg-

Az angol kormányzat — a Rowlett-törvény-nyel akarta szabályozni India nyugtalan-ságát. Ennek a törvénynek azt a célt kellett volna szolgálnia, hogy megakadályozza a további forrongásokat és lázadásokat. A hinduk viszont ezt a törvényt zsarnokinak tartják és úgy tekintenek rá, mint az elnyomás egyik legelviselhetlenebb eszközére. A Gandhi követőinek ünnepélyes fogadalmat kell tenniük, melyben többek között ez is benne van:

“A míg e törvényt vissza nem vonják, polgárilag megtagadjuk neki az engedelmességet, ugyisint minden hasonló törvénynek is, a mit az ezután felállítandó nemzeti bizottság ilyenek jelöl ki. Ebben a küzdelemben hűségesen követjük az igazságot és tartózkodunk az élet-, személy- és vagyonbiztonság minden erőszakos megsértésétől.”

Az a bizottság, melyről itt szó van, azóta már régen működik, és tulajdonképpen tagadása a kormánynak és a kormányzás elvének, holott maga is kormányoz.

Gandhiról az angol kormány nagyon jól tudja, hogy vallásos és ábrándozó lélek, a ki maga soha nem csinálna semmi lázadást és nem venne részt semmi erőszakos lépésre való izgatásban sem. Társai azonban nem ilyen lelkiismeretesek, és éppen ezért az angol kormány helyzete ezzel a mozgalommal szemben rendkívül nehéz. Nehéz megvonnia azt a hátróvat, hogy meddig és mennyit tulajdonítson Gandhinak és mit tekintsen alvezérei taktikájának? Mennyi a dologból az ábrándozás és mennyi a nyílt lázongás?

Keresztény szempontból sem áll meg a Gandhi elmélete, hiába hirdette azt New-York egyik lelkésze, hogy a Krisztussal egy vonalban áll ez az ember. Önzetlenségét illetőleg talán hasonlítható hozzá, de tanainak alapelve éles ellentétben áll a krisztusi szeretet, felebaráti könyörületeség és általános emberi együttműködés nagy elvével.

Gandhit csak honfitársait illetőleg tölti el a szeretet: elve a legmélyesébb gyűlöleten alapul az angolokkal szemben. A Krisztus mindenkit szeretett, sőt ellenségeinkért imádkozásra buzdított.

A honfiúi érzelm mentheti Gandhi eszméit, de azoknak még mentsége is csak addig lehet, míg a célt megvalósították. Mi keresni valója lehetne a Gandhi elméletének ott, a hol hiányzik a gyűlölt elnyomó?

...diában mint el- egy nagyszerű an az angol bi- nedőlegességét

tartományban az indigo-ültetvények munkásai között. — Gandhi odament, hirdette nekik tanait arról, hogy nem szabad erőszakot használni, de nem szabad együtt munkálkodni az angolokkal. A felkelés lecsöndesedett, de megkezdődött helyette az együtt-nem-működés. A tartomány kormányzását ez a lehető legnagyobb zavarba hozta.

...mit az angolok hoz. nyugati ruhákat megvalósítsa ezt ismét elhalasz-

Gandhi aztán elvitte a maga tanait széjjel egész Indiában. Az ország tele volt elégtelenséggel és kisebb-nagyobb lázongásokkal. Gandhinak a csöndes forradalomra és az erőszak-nélküli ellenállásra vonatkozó elvei, melyeket az ő személyes kegyessége és mindenről lemondása támogattak, jobban megfelelt a hinduk vérmérsékletének, mint valami egyetemes fegyveres lázadás, és az együtt-nem-működés tanának a követőit immár százezrekkel kellett számlálni. Az indiai mohamedánizmus és esatlakozott a mozgalomhoz. A mohamedánokat nagyon elkésztette az a mód, a hogyan a szövetségeseik bántak Törökországgal a sevresi békében. Végül pedig, az elmúlt évben a mozgalom meghódította az addig nagyon mérsékelt Mindon Hinduk Nemzeti Főtanácsát is, és Gandhi lett az első ember egész Hindustánban.

Azt mondják, hogy ma már három millió hindu kötelezte el magát az együtt-nem-működés követésére, és ez a tan rohamosan hódít a híres sepoj-hadsegregben is. Gandhi azt hirdeti, hogy csak három évre van szüksége, hogy a hindukat eredményesen megszervezze az együtt-nem-működés ellenállásának lefolytatására, és akkor a delhii kormány nem lesz képes tovább működni. Mélyeséges idealizmusában Gandhi tántoríthatatlanul meg van győződve arról, hogy ha India népmilliói komolyan magukévé teszik az erőszak-nélküliség szellemét: akkor magát Angliát is ma-

és meghirdették a herceg körútját. Gandhi azonnal kiáltványt bocsátott ki, melyben elrendelte, hogy a merre a herceg csak meg-

Zsófi kisasszony a színpadra vágyott, Midőn a kurtá szoknyából kinőtt. Meg is szólta a szomszédos családok Tíz év előtt.

Akkor szemében titkos vágyak égtek, Jókédvű volt, egy kissé csapodár S az ajkán vígan csattogott az ének — Haj, tíz éve már!

“Tudom, hogy visszahívsz még” — “Daisy bell” S a “Náci, akit ösmernek a nők” Mennyi dal volt akkor s milyen siker Tíz év előtt.

Csendült a dal az apró szalonokban, Belétrilláz a kanári madár, Egy szőke ur hallgatta meghatottan — Haj, tíz éve már.

Uj lányok jöttek. Hangosabbak, léhák S ösmeretlen, zajos ifju urak. Unalmasak a bástyán már a séták S nincs hangulat.

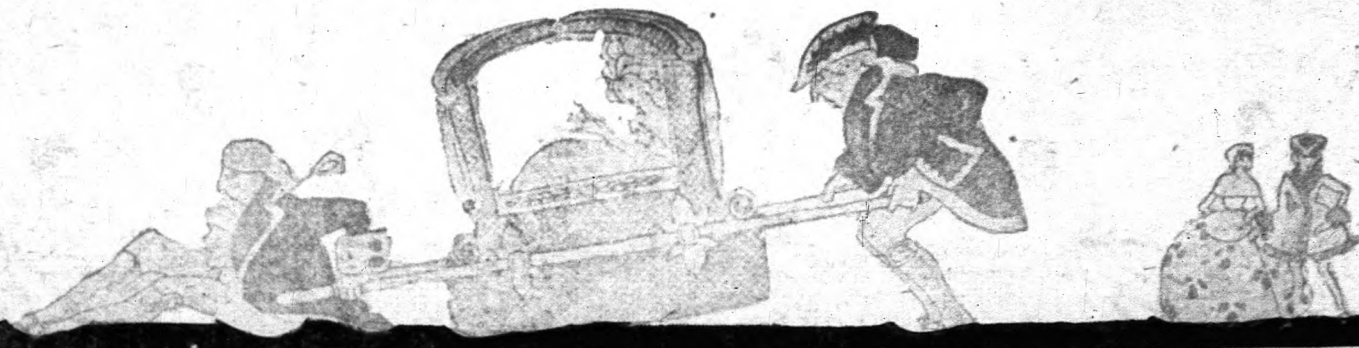
Uj nóták jöttek, tréfásak, merészek S a puffos ujjak ávatja lejár — Zsófi kisasszony ajkán, nincsen ének Haj, tíz éve már.

Jár magasnyaku, olivzöld ruhában. Japán napernyős szalonjuk kihalt Fonyadó arcán fanyar lemondás van — A szava halk.

Munka fölébe hajlik ma, mint holnap. Szeme körül apró, finom redők S arról beszél, hogy milyen idők voltak Haj, tíz év előtt.

Nagynéha, mégis... esti dorulatban A letakart kis ósdi zongorán Fölzendül a dal bus elhaló halkán És tétován.

“Tudom, hogy visszahívsz te engemet még...” Beletrilláz a kanári madár — Száll a dal, mint a sóhaj, mint az emlék, Haj, tíz éve már. — FARKAS IMRE.

Mese, Mese, Meskere

Irta:
Zboray Aladár

ZERET! azt mondja, szeret. Lehet, elhiszem, de én nem tudok szeretni. Megmondtam régen, megmondtam jóelőre, nem akarok, nem tudok szeretni. Talán ha valami szokatlant, ha valami rendkívülit, ha valami nagyszerűt tudna eszelelni, ha világhírű lenne, ha mesésen tudna írni, ha csodásan festene, halhatatlan renekműveket faragna, ha folyujtana egy országot a szónoklatával, ha leigázna népeket a hadvezéri tudásával, a cézári erejével... talán akkor tudnám szeretni, talán akkor akarnám szeretni, de így?...

Helenka elhallgatott a mélységesen hallgatott a fiatal herceg is. Csöndesen, csaknem megkövülten nézett maga elé s egy leszakított orgonabokor-ágacskaival rosszul sikerült félkörököt rajzolgatott az aprószemű kavicsba.

— Persze, — mondotta csöndes rezignációval, — ki is vagyok, mi is vagyok én tulajdonképpen? Egy hétköznapi prince, aki csak herceg és semmi más. Imponál az embereknek, mint a nagy, sötét bronzszobrok, amelyekre bámulva néznek, szent borzalommal gondolnak s a melynek a fején gondatlan vidámsággal hancuroznak a vérebfiókák.

— A tiszteletlen verébfióka, úgy látszik, én volnék, — mondotta mosolyogva Helenka.

Pál hercegnek semmi kedve sem volt a mosolygásra.

— A veréb egyszerűen a józan látás. Maga, Helenka nem lát sem legendákat, sem misztériumokat. A verébnek is csak jászóter a bronzkolosszus, magának sem több a hercegség, mint egy jószabású kontós. Az a bizonyos sablonos szabóremek, amely minden archoz illik. Ha magam szerettem volna a hercegséget, ez imponálna magának, de beleszóltam, mint a sváb vezér a nagy eszimbába.

— Igaz. Nagyon szép, nagyon ügyes ötlet, ha az ember jól születtik, de éppen nem impozáns annak, aki maga sem panaszokodhat a mostoha sorsra. Lásna, Pál, sokszor elgondoltam már, hogy tulajdonképpen én a magam sorsával jobban meg lehetek elégedve, mint maga a magáéval.

— Nem tudom, — mondotta dacosan a herceg, — én a maga helyzetében mérhetetlenül boldogtalannak érezném magamat. Igaz, fiatal, szép, teljesen független, előkelő, gazdag, de mindez én is vagyok.

— Maga, Pál, nem szabad és nem független. Akármilyen liliputi országa van is, akármennyire nem számottevő fejedelem is, a maga kis országához van kötve s mégis a dombtetőn áll s mindenkinek joga van hozzá, hogy kritikát mondjon magáról. Engem nem köt semmi és senki.

— Éppen azért nem irigyelem. Maga, — ne haragudjék meg a hasonlatért, amely olyan nagyon régi, — maga a pompás kaméla. Egy virág, amelyet meg lehet csodálni s nem lehet meg nem sajnálni.

— Megsajnálni? — mondotta csaknem csufondárosan Helenka, — Ne higgye. Voltak szentimentális percoim, sőt időszakaim nekem is, amikor beleerőszakoltam magamba a sajnálatraméltóságot, pedig nem voltam az. Csak az hiányzik az embernek, amit egyszer birt, vagy aminek az értékét valaha ismerte. Nyolc hónapos voltam, amikor — hisz maga jól tudja — a Vezuv hirtelen kitörése utban érte szüleimet s megfosztott tőlük ez a kegyetlen véletlen. Akkor sem éreztem a szörnyű csapást, most hiába tudom,

hogy az csapás volt, nem szabad rajta keseregnem.

— Nem tud keseregni rajta, — mondotta csaknem villámzó szemmel a herceg.

— Igaza van, nem tudok, hála az én böles, az én áldott Schwert professzoromnak, aki százezerszer megmagyarázta s napnál világosabban bebizonyította, hogy az a leggazdagabb, aki semminek sem érzi a hiányát s az a legszabadabb, akinek nem ver bilinesbe millió földi gyöngöseség. Szabadság, ez a pozitív boldogság! Nem korlátoztatni magunkat semmitől. Köt a gyermeki szeretet, köt a szülői elfogultság, köt minden vonatkozás, ami másra vonatkozik, mint minmagunkra. Csak az igazán szabad, aki egyedül áll.

Pál herceg idegesen járt föl s alá. Amikor a leány befejezte a beszédet, haragosan tört ki.

— Higgye el, sok gyilkos, akit kivégeztek, nem volt annyira méltó a hóhér kezére, mint a maga híres Schwertje. És hazugabb böles is kevés volt. Egyetlen pozitív boldogtalanság van, az önésség. Aki nem érezi, nem tudja érezni azt a boldogságot, amely a boldogításban van, az nem is volt boldog soha.

Helenka megvonta a vállát.

— Én egészen jól érzem magamat, — mondotta mosolyogva, de a szája szegletében valamely gunyos fintor settenkedett. — Elmondhatom azt is magának, Pál, hogy semmi kifogásom sem volna az ellen sem, ha maga tényleg be tudná bizonyítani, hogy Schwertnek nem volt igaza. Vannak óráim, amikor unatkozom s ilyenkor visszagondolok a babáimra, amelyeket szerettem és sajnálom, hogy felnöttem.

— A babáit tehát mégis szerette.

— Sajnos, igen s ezért is sulyosan kell adót fizetnem. A szeretettel mindig karöltve jár a bánat s aki akaratlanul szerez bánatot magának, az bizony mondom, — a hóhérekre való Schwerttel, — nem cselekszik okosan.

— Egyszer tehát mégis szeretett valamit, — mondotta csöndesen Pál herceg s a szerelmesek makacssága, könnyű agyafurtsága, reménysejt lopott a szívébe s hirtelen megszólalt: — Azt állja, amit mondott. Ha valamiben nagyszerűt alkotok, akkor az enyém lesz!

— Ezt nem mondtam. A magáé leszek, ha szerelmes leszek magába. Szerelmes leszek, ha valami olyan csodás, olyan kiváló dolgot visz véghez, ami megrendít, megindít, megdöbent. Még sohasem sirtam. Talán a magam könnyében megolvad a szívem.

— Nem tudom, — mondotta elgondolkozva Pál, — de azt tudom, hogy meg fog szeretni.

— Honnan tudja?

— Tudom, mert úgy akarom!

II.

Helenka erre a büszke kijelentésre egyszerűen faképnél hagyta a herceget. Faképnél hagyta, mert nem akart sem a szeme közé nevetni, sem gorboságot nem akart mondani neki.

Faképnél hagyta azért is, mert maga sem volt egészen tisztában ve-

le, nevetséges-e a herceg erős öntudata, vagy bosszantó. Végigcsált néhányszor a nagy hársfa-aleceban s végtelen nagy gyönyörűséggel szivta magába a virágzó hársak illatát.

Kellemes bódulat szállotta meg s a bódulat nyomán valamely kéjes bágyadtságot érzett. Almodozva ment be a kastélyba s régen aludt olyan mélyen, mint aznap éjszaka.

Nem álmodott semmit, s amikor reggel a madarak énekére fölébredt, frissebb volt, mint valaha. Eszébe jutott egy percre Pál herceg és a tegnapi beszélgetés s elmosolyodott a fiatal fejedelem nagyhangú kijelentésén.

Reggeli után ismét kísértelt a hársfasorba. Nappal volt, a virágok alig illatoztak. Ez bántotta egy csöppet, de nem ért rá gondolkodni fölötte, mert egyszerre előtte termett Pál herceg.

— Ilyen korán ráér az én nagyakaratu barátom, hogy látogasson? — És még korábban ráért, hogy valami nagyot eszelekedjék. Kegyelmi kérvényt terjesztettek ma élelem...

— És maga megkegyelmezett egy ctitveid embernek! Mondhatom, mérészen nagy dolog, — gunyolódott Helenka.

— Nem, nemesak megkegyelmeztem a halálraítéltek, de elrendeltem a halálbüntetés eltörlését.

— Azt hiszem, maga csak egy igen régi becsületbeli tartozását fizette meg. Az élet-halál jogát visszaadta az Istennek, akitől eddig bitorták a fejedelmek. Becsületesen eszelekedett, de nem gavallér, ha külön jutalmat kíván azért, mert becsületes.

Pál herceg lecsüggesztette a fejét s nem szólt egy szót sem. Látta, hogy ezzel igazán nem imponált Helenkának s annyira elszomorodott e miatt, hogy három napig meg sem mert látogatni a herceglányt.

Helenka azalatt künn járt mindig a hársak között s bosszankodott néhánéha azon, miért nem örült legalább egy csöppet Pál herceg nagy eszelekedésének, legalább annyit, hogy Pál herceget biztatásnak vehette volna.

Mert igaz, hogy semmi célja sem volt Pál herceggel, nem tartotta többre, mint akárkit más, akit jól ismert, de úgy érezte, leánykötelesség mutatni legalább, mintha törődnie vele s nem tudta miért, de határozottan szükségét érezte, hogy legalább ezt az egy embert — ug-rassa.

Éppen azért, amikor negyednapon ismét jelentkezett a herceg, valamivel kegyesebb volt hozzá, mint rendszeren s nem kérdezte meg, nehogy gunyolódásnak vegye, hogy micsoda nagy dolgot vitt véghez ezalatt a három nap alatt.

Ez határozottan rosszul esett a hercegnék, mert nagyon szerette volna a gunyos kérdésre azt válaszolni, hogy semmi különösét, csak elcsapta a kancellárját s ezentul maga viszi a parányi országoska összes ügyeit.

De Helenka nem kérdezte s így Pál herceg nem is mondotta meg s így Helenka azt sem tudta jóelőre, hogy most a herceg hosszú hetekig, sőt talán hónapokig sem jöhet el hozzá, mert otthon kell ülnie s áttanul-

mányoznia az összes államügyeket.

Éppen ezért Helenka másnap, harmadnap, sőt negyednapon is nagyon sokat és igen gyakran bosszankodék, már csak azért is, hogy miért volt kedvesebb Pál herceggel a szokott-nál.

A hálátlanság tudvalevőleg rendkívül bántja a nőket, különösen a hálátlanságnak az a fajtája, amely abban nyilvánul, hogy nem veszik észre a férfiak, ha velük jól, vagy mondjuk, ha csak jobban bánnak.

Ötödnapon azután megtudta, hogy mi történt a hercegségben s akkor egy csöppnyi lelkiismereti furdalás-félt érzett, amelyet gondolatban így foglalt össze:

— Pál igazán esztelen. Ugy viselkedik, mint egy gyerek. Mindenáron meg akar bódítani. Képelem, micsoda ostobaságokat fog elkövetni.

Ezt ugyan rosszul képzelte, mert Pál igazán nem követett el ostobaságokat. Nem feledkezett meg arról, hogy abszolút igazságok csak a matematikában vannak, mert ott előbb készültek a szabályok s azután alkalmazkodtak a szabályokhoz a szám-sorok. Az életben nincsenek abszolút igazságok, a törvényes igazság is éppen elég nyúg, de hát az ember olyan furesza bogár, hogy nem tud szabályok nélkül élni s nem tudná megbecsülni a szabadságot, ha nem a törvények rácsa mögül látná.

Három hónapig dolgozott éjjelnappal Pál herceg s amikor az ő tenyérnyi országának minden polgára immár boldognak vallhatta magát, akkor állott ismét emelt fővel Helenka elé.

Helenka nagyon dühös volt, hogy három hónapig feléje nem nézett Pál herceg, meg visszaemlékezett arra is, hogy amikor kegyesekben fogadta, akkor úgy hálálta meg, ahogyan Pál a kegyességét, tehát ismét fanyar volt s végignézve a boldog, önértettől duzzadó, de meglehetősen megviselt hercegen, kicsinylően így szólt:

— No bizony, nagyra lehet azzal, amit tett. Bebizonyította, hogy mint kancellár, megállotta volna a helyét. Ha én uralkodó lennék, sohasem kívánnék kancellár lenni.

Pál herceg elbámult először, azután, — miután már belegyakorolta volt magát, — megint lecsüggesztette a fejét s úgy ment el, mint akit leforráztak.

— Ugy látom, — mormolta csöndesen, — okos dologgal nem tudok imponálni ennek az okos leánynak. Ugyis minden mindegy, elkövetem hát a legnagyobb bolondságot, ha belepusztulok, annál jobb.

Azzal megfuvatta a hadikürtöket, s egybe gyűjtötte a katonáit s megtámadta a nála háromszor nagyobb országú szomszéd fejedelmet.

Helenka összecsapta a kezét, amikor ezt a szörnyűséges ostobaságot megtudta. Haragudott, bosszankodott, még pörölt is és folyton bízta magát, hogy azt kívánja, bár csak ott maradna a esatateren az a vakmerő, utálatos ember, aki képes ezrek életét kockára vetni csak azért, hogy imponáljon egy leánynak.

Gyűlölte, eszeveszetten gyűlölte Pál herceget, s amikor egy szép napon hírül hozták neki, hogy Pál herceg, aki egy harcolt, mint egy orosz-lán, legyőzte ugyan a szomszédot, de sulyosan megsebesült az utolsó ütközethen, fölvillant a szeme s kaján meglepődéssel mondotta:

— Ugy kell neki. Nem sajnálom. Nem is sajnálta. Egy csöppet sem, egy fikarcnyit sem, sőt annyira örvendett felebarátja szerkesztelenség-

(Folytatás a 10-ik oldalon.)

Z OXFORD történt véle merkedés sen fejlőd vetkező he son kétszer gatta Gart és leányát. A véletlen találkozásából ugyanakk togatást a hölgyeknél de nem érezte magát. Jól ismerte Stimson s hogy több ízben célzást Mary vagyonára, mely a kezelője Stimson. Pá manyvadászok közé ta öltözött, illatos, könny ur volt, típusa az olya nek, akik egy tapasztalt könnyen megtévesztene

Everett nem tudta, mert Garth asszony bá szott Stimson. Keserűt hogy azon a napon, am ford-cirkuszon találko gyekkel, bemutatja meg Öszintén szólva, Evere Maryt s csupán gyátt tartotta vissza a yallom annyiszor lebegett ajká

Everett egész életé tele volt munkával, hoo ért rá Mary társaságt közben most reggeltől jában dolgozott, majd jítette az a tudat, h Garthéknál van s Gar sohasem titkolta szimp ány legujabb ismerősé A jólelkű öreg dáma hogy Stimson abból a randóságából él, amit ves munka árán egy ö nok küld, aki szeren apja a könnyelmű urna tudta Garth asszony.

son félig-meddig jegybe rett irodájának egyik mazottjával. Az ügyvé de ingadozott, valahán gondolt, hogy Stimson Véletlen előnynek esu nálása volna ez — gon bán ritkán látta Stimo ve mikor a fiatalur péc eson kéri — s Evere jutott az eszébe, els

INGYEN ANGOL-MAGYAR LEVELEZŐ

könyvet küldök annak, aki tőlem rendel 2 dollárért egy szabadalmazott zárral ellátott darokra erősíthető erős

PÉNZTÁSKÁT, VAGYIS PÉNZÖVET, MELYBEN PÉNZET ÉS

irattal teljes biztonságban saját testén tarthatja. Küldje be megrendelését a pénzeszt egyúttal azonnal s ha nem lesz a jelzettelkezeléssel megelégedve, pénzt visszaküldjük. Küldje a 2 dollárt erre a címre:

LOUIS GARTNER

401 EAST 80th STREET, NEW YORK, N. Y.

pénzküldés, közjegyző, óhazai jogügyi, fordítási és hirdetői irodája, mely 10 év óta szolgálja becsülettel az amerikai magyarságot.

PÉNZKÜL

Magyarorszá

Koronákba és Kézpénz Dollárokba

BETÉTE

Hajójegye minden vona

KISS EM

BANKAR

133 SECOND NEW YORK

AZ ÜRÜGY

AZ OXFORD-cirkuszon történt véletlen megismerkedés örvendetesen fejlődött. A rákövetkező héten Stimson kétszer is meglátogatta Garth asszonyt és leányát. A véletlenek különös találkozásából ugyanakkor tett látogatást a hölgyeknél Everett is, de nem érezte magát kellemesen. Jól ismerte Stimson s emlékezett, hogy több ízben célzást tett Garth Mary vagyonára, melynek ő volt a kezelője. Stimson Paul a hozományvadászok közé tartozott. Jól öltözött, illatos, könnyelmű fiatalúr volt, tipusa az olyan embereknek, akik egy tapasztalatlan leányt könnyen megtévesztenek.

Everett nem tudta, mihez fogjon, mert Garth asszony bátorítani látszott Stimson. Keserűen megbánta, hogy azon a napon, amikor az Oxford-cirkuszon találkozott a hölgyekkel, bemutatta nekik társát. Öszintén szólva, Everett is szerette Maryt s csupán gyámi helyzetet tartotta vissza a vallomástól, amely annyiszor lebegett ajkán.

Everett egész életében annyira tele volt munkával, hogy nem igen ért rá Mary társaságát keresni. Közben most reggeltől estig irodájában dolgozott, majdnem megőrizte az a tudat, hogy Stimson Garthéknál van s Garth asszony sohasem titkolta szimpátiáját a leány legujabb ismerősével szemben. A jólelkű öreg dáma nem tudta, hogy Stimson abból a kis havi járandóságából él, amit neki keserves munka árán egy öreg hivatalnok küld, aki szerencsétlenségre apja a könnyelmű urnak. Azt sem tudta Garth asszony, hogy Stimson félig-meddig jegyben jár Everett irodájának egyik női alkalmazottjával. Az ügyvéd tudta ezt, de ingadozott, valahányszor arra gondolt, hogy Stimsont leleplezze. Véletlen előnynek esunya kihasználása volna ez — gondolta. Közben ritkán látta Stimson — kivéve mikor a fiatalúr pénzt jött kölcsönözni — s Everett, ha Mary jutott az eszébe, elszomorodott.

Drágán meg fog fizetni ostobaságáért — mondta az ügyvéd magában. Elnézze vajjon ezt szó nélkül? És azokra a kedves napokra emlékezett, melyeket Mary társaságában töltött, midőn Stimson lépett az irodába. A pillanat nem volt a legszerencsésebb. De Everett legyőzte bosszuságát s miután néhány percig egy iratesomóval foglalkozott, ismét az a bizalmas modoru ember volt, aki rendszeren. Még arra gondolt, hogy bár volna tizenöt évvel idősebb, ha már Mary az övé nem lehet, aztán Stimson felé fordult.

— Halló, öregem! — mondta Stimson, miközben egyik karoszkékbe süllyedt. — Hogy vagyunk? Jól érezzük magunkat? Magam elég jól vagyok! — Kacagott s rágyújtott egy cigarettára. — Kedves nép ezek a Garthék.

— Tetszenek önnek, ugy látom. — Be kell vallanom, tetszenek. Garth Mary valóságos aranyalma. — Örülök, hogy ezt hallom — mondta Everett s Stimson mellé telepedett. — Nagyon örülök igazán

hogy én vagyok Mary gyámja. Gondolom, említettem önnek, hogy az öreg Garth ezer fontnyi évjáradékot hagyott leányának, azonfelül, amit Mary anyai részről fog örökölni. Már most, bevallom, üldözött a balsors s ha Marynek vagy anyjának eszébe jutna számon kérni vagyonát, nem tudnék fölmutatni egy fontnyi összeget sem. Képzheti, hogyan érzem magam; képzheti, mit jelentene rám nézve a visszautasítás: becsületesség, börtönt. Ezekhez képest Mary vesztege nem volna semmi. Tudom, hogy ön kereken kimondaná — véleményét rólam, de tettem én önnek néhány szívességet, Stimson — azt az utolsó tíz fontot is Mary vagyonából kölcsönöztem — s így remélem, nem fog elárulni. Gazfickó vagyok. Neveztem én magamat sok egyébnek is. Kívánjon hát szerencsét öregem — mondta könnyörgő hangon — mert egyedül Mary menthet meg. Csak ha házások leszünk, érezhetem magam biztonságban s egy kis szerencsével talán helyre is

Mary elpirult s beszélni kezdett. Beszédközben fény és árny váltakozott arcán s homlokát össze-összeszeráncolta. Majd hirtelen nevetni kezdett.

— Elriasztottam innen Stimson — mondta most az ügyvéd majd nem összefüggés nélkül.

A leány örömmel emelte fel szemét.

— Hozományvadász volt a fiu — folytatta Everett sebesen.

— Ezt tudtam, — hagyta rá a leány nyugodtan s egy eszébe teát nyújtott át az ügyvédnek.

— Ön tudta? — csodálkozott Everett. — És mégis megtűrte maga mellett?

— Meg. Mivel barátja volt önnek.

— Az a bemutatás tisztán véletlenül történt. Nyomban sajnáltam, hogy megtörtént, de nem változtathattam rajta. Stimson apja egy ideális jellem s csakis azért barátkoztam fiával. De azt nem gondoltam, hogy ön keresztül látott rajta. Elmondjam, hogy tettem próbára az urfit?

— Kérem, mondja el. — Elhitettem vele, hogy elszakítottam az ön vagyonát. Típpeljen csak tovább, — folytatta, amint a leány kacagásban tört ki. — Azt mondtam neki, hogy egy-két órával az ő leánykerése előtt én akartam önt megkérni, hogy így mentsem meg a bőrömet.

Mary elpirult.

— De, — mondta egy kis szünet után, — ezt ön nem tette meg.

— Mit?

— Nem kért meg. — És ismét kacagott.

— Mert nem volt rá szükség, Mary. — szólt az ügyvéd halkán. — Az ön vagyona biztos helyen van. — Nem lett volna baj, ha mégis megtette volna, — mondta Mary nyugodtan. — Önnek adtam volna kezemet.

— Mary! — Az ügyvéd a leány mellett termett.

— Maga vak! — sugta a leány, mikor Everett magához ölelte. — Én... én már hónapok óta vártam erre a percre.

ELEK

Vakok vagytok: a világon Mindent rutnak láttok: Sarat dobtok az ég felé, De visszahull rátok. Nem tűnik a szemetekbe Csak a ragyás ég, Melyen föl- és aláugrik A korlátolt féreg; Vagy csak hangját hallgatjátok, Ha kiált a páva: Szívetek csak gyűlölni tud: Mert szeretni gyáva.

Lám ajkamról sohasem hangzik Káromkodás, átok: Én isteni szemmel nézek S mindent szépek látnak. Kutatva a velőt, magot, Nem nézem a kérget: Mézes-kehely után nyulok S feldöntöm a mérget. Önzetlenül tud szeretni A költői lélek! S míg ti gazként csak tengődök, Én, mint ember, — élek.

s meg is mondom, miért. — Komoly modora nyugtalaníthatna volna a látogatót, de Stimson tudta, hogy Everett mindig komolykodik.

— Ön régtől fogva tudhatta, hogyan gondolkodom Maryról — jegyezte meg Stimson hüvösen.

Everett válasz helyett az ajtóhoz lépett és rázárta a kulcsot.

— Figyeljen, Stimson — mondta s visszatért iroasztala mellé. — Bizalmamba fogom önt avatni. Valakivel meg kell osztanom gondomat s ön tudom, becsületes ember. — Akármint rámbizhat — szólt közbe Stimson kíváncsian.

— Természetesen — hagyta rá Everett. — Tudom, megbízhatom önben, ön becsülni fogja bizalmamat. Nos, a helyzet az, hogy holnap megkérem Mary kezét. — Stimson kényelmetlenül mozgott székében. Aztán elmosolyodott. Ó már ma délután ajánlatot fog tenni Marynek s biztos volt a leány válasza felől. A "holnap" már Everetté lehet.

— Szerencsét kívánok — felelt Stimson rövid szünet után.

— Ha nem lesz szerencsém, akkor tönkrement ember vagyok — mormogta Everett. — Ön tudja,

hozhatom a bajokat.

Stimson úgy ült a helyén, mintha kővé vált volna. Amit hallott, álmának végét jelentette. De azután még hajlandó volt gratulálni önmagának. Ha ahelyett, hogy délutánra halasztotta volna Mary kezének megkérését, már ma délelőtt megtette volna ezt? Hogy másznék ki akkor a bajból?

— Ön nem beszél! — kérdezte Everett.

— Nagyon... nagyon sajnálom önt és Garth Maryt — mondta Stimson hirtelen kiszámítván, hogy hetven fonttal tartozik Everettnek. — Pokoli dolog ez Everett, de ön nekem mindig jó emberem volt s így én nem lehetek az első, aki önré követ vet.

II. Stimson nem látogatta meg Garthékat sem aznap, sem azután. Elmult egy egész hét s Stimson nem jelentkezett. Everett ezt maguknál Garthéknál tudta meg, midőn Maryval együtt ült a társalgóban. A leány egy teáskanállal babrált s épp arról számolt be, hova ment el edesanyja.

— Mi van Stimson-nal? — kérdezte Everett.

PÉNZKÜLDÉS
Magyarországra
Koronákban
és
Késpénz-
Dollárookban.
BETÉTEK
Hajójegyek
minden vonalra
KISS EMIL
BANKAR
133 SECOND AVE
NEW YORK

A TILALOM

ADTAN szaladtak az öt-
vösök össze, mégis ki mer-
ték adni a rendeletet.
— Mi lesz most? Mind-
annyian tönkre megyünk! — só-
hajtott Luigi Mosti nagyot, kese-
rüt.

— Ugy bizony, céhmester ur,
nem lesz maholnap — betevő fala-
tunk!... Semmiféle drágakövet, sőt
még zománcot és üveget sem...
gyűrűt is legfeljebb kettőt! Urak,
csak annyit mondok: vége e dicső
öt-vösségnek! — verte az asztalt az
ifjú Piero Guarini.

A fővegyártók, festők, szabók, pa-
szományosok közt még nagyobb
volt a rökönység. Nemis esoda!
Eppen most, tavasz elején, husvét
előtt, amikor a legtöbb, legdrágább
holmi készül, tiltanak el minden
gyönyörűt! Egyetlen nő sem hord-
hat mást ezután, csak egyszerű, disz-
nélkül ábdált ruhát, elszedik tőlük
a bársonyt, a selymet... Maguk a
tékozlók még jobban megijedtek.
Duzzogó arccal fordultak el örvé-
ndő uraiktól, akik lelkesen ma-
gyarazták:

Be nyugodtak, ha török, ha sza-
kad! Vég nélkül többet nem köl-
tekezünk! Haha, hiába fognak az
öt-vösök, selymesek naponként újat
kitalálni! Nem pohosodnak az yper-
ni póztások a pénzünkön.

Beszélhetek. Minden nő szive
fájt. A ki nem hordhatta, amije
volt, azt szenvedte; aki meg bá-
tan hordhatta egy-két rongyát, az
érezte, hogy az álmait rablotta el
valaki.

Beatrice Mosti is mélységesen el-
szontyolódott. Alig hallgatta este
lovagját, az Orta san Michaeleben
jötték össze titokban estefelé, egy-
két perere csak mindig, többre nem
lehetett. Szörnyen féltette Luigi
mester a lányát. Ide is úgy jöhetett
át, hogy kenyeret vitt. Itt volt a
városi gabonarakár, ennek a tisztje
volt Ugo d'Agliani, körmönfont,
huncut fiatal. Egész Toseana ismer-
te hírét. Ma is agyafurt dolgokat
dugott a holdról, amit még Cecco
d'Ascolitól tanult, akit úgy éget-
tek meg pár évvel ezelőtt. Megező-
kolta a kiesikét. Amde az alig rez-
zent fel a buslakodásból.

— Ohó, megvan már... tudom,
mi a baj! A ruha, meg a kösön-
tyük, ugy-e, aranyhajum!

— Ha tudnád, atyám mennyire
busul, nem tréfálkoznál velem így!
Tudd meg, hogy tönkremegyünk...
Ugo felkacagott.

— Nagyon fél édesapád!
Beatrice rábólintott.

— Nagyon bizony. Hat céhmes-
terrel izdad a gondban most is...
nem tudják, mit tegyenek; minden-
ki ellenük van... a tanács meg-
izente, hogy szóba se áll velük,
nemhogy a rendeletet visszavon-
ja...

— Igazán! Te áldott, drága ta-
nács! — ugrott fel d'Agliani —
jőjj, kedvesem, rohanunk! Itt az
idő! Bizonyos most, bizonyos...
— De hát mi bizonyos! Nem ér-
tem...

— A kezéd! Most nekem adnak!
— Most, mikor szörnyű méregben
van apám! Képtelenséget beszélsz!
Hisz tudod, hogy gyűlöl, utál téged,
Ugo...

A raktáros rá sem... hederített,
csak buzta magával a lányt. Beron-
tott a bajbanlevőkhöz.

— Uraim! — kiáltotta oda nekik
— minden bajból kimentek benne-
teket. Sőt többet mondok, nagyobb
lesz a fényezés, mint akármikor!
Egy lesz az ára: signor Luigi ne-

kem adja a lánya kezét!... Ó is itt
van velem, látjátok urak, férjeül
akar!

Leesett állal meredtek rájuk a
tanácskozók. Nagysokára megszól-
lalt halkán valamelyik:

— Isten látja a lelke... de ide
csakugyan ez a csavarteszű kell...
Luigi mester végignézte az ifjut.

Mese, Mese, Meskere

genek, hogy másnap föl sem kelt az
ágyából. Az öröm ágyba döntötte.
Látta, lázalmában, mint pusztul el
nyomorultan az a kegyetlen ember,
s ilyenkor hangosan fölkaecagott,
tapost a két selyemlány kezével,
ujongott s valami csufondáros kato-
nától énekel, amilyent a marko-
tányoslányok szoktak énekelni az
operettekben.

Amikor azután jobban lett s egy
kicsit erőre kapott, elmondatta a
doktorral a háboru egész történetét.

— Es mikor halt meg Pál herceg?
— kérdezte egészen nyugodtan.

— Pál herceg? — mondotta esod-
dálkozva az orvos. — Pál herceg el-
igaz, még fekszik, az is igaz, hogy
sohasem lesz egészen ép ember, mert
a fellábára sántítani fog, de már tul
van minden veszélyen.

— Tehát megmarad? — kérdezte
Helenka.

— Föltétlenül! — mondotta nyu-
godt közömbösséggel az orvos.

Ezen azután elbusult. Oda lett a
jökéide, nem látott többé lázalmokat,
nem kacagott, nem tapost, nem kur-
jongatott és nem énekel vidám kato-
nátólakat.

Csöndesen feküdt a hófehér nyo-
szolyán, nem szólott, csak ha éppen
nagyon kellett, nem érdekelt sem-
mi iránt, még azt sem kérdezte meg,
nyílnak-e ismét a hársak s árad-e
hársillat ott kűn a régi parkban.
Azt hitte tél van, mint akkor, a
mikor lefeküdt s nem bánta, ha ágy-
ban feleli is az orvos.

Néha eszébe jutott, hogy Pál sán-
tit a fellábára. Ilyenkor haragosan
vonta meg a vállát s hangosan kiál-
tozta:

— Bánom is én. Ó kereste, hát
megtalálta.

III.

Miután a hercegisasszonyok sem
maradhatnak örökké ágyban, Helen-
ka is fölkel, amikor az öreg doktor
megengedte. Eledálkozott azon,
hogy már tavasz van, s alig akarta
elhinni, hogy azokat a csodás szép
rózsákat, almavirágokat nem az ő
megtévesztésére aggatták az alma-
fákra, de úgy nőttek maguktól.

A hársfasor messze volt, oda nem
tudott még elmenni s különben is,
a hársak sokkal később virágoznak,
mint az almafák.

A hetek meg úgy repültek, mint
a jázminbokr körül kergetőző pil-
langók, s hirtelen hozták a már föl-
lábadt Helenkának, hogy Pál her-
ceg is kijár már a fejedelmi palota
parkjába.

A fejedelmi udvarban azt is be-
szélték, hogy Pál hercegből király
lesz s Helenkának is hírül hozták a
nagy ujságot.

— Király, — mondotta ajkbigy-
gyesztve Helenka, — No bizony,
nagy dolog, egy sánta király, hisz
azzal még egy épkézláb zsákhordó
sem eserélné.

Nem tudom. Lehet. Vannak ilyen
zsákhordók is.

De azért Helenka várta Pál her-
ceget. Várta reggel, várta déiben,
várta este. Már virágozni kezdtek
a hársak, de Pál herceg csak nem
jött. Helenkát ez nagyon bosszan-
totta, annál is inkább, mert már
tudta azt is, mivel fogja fogadni.
Csufondáros köszöntés volt, de úgy
érezte, megérdemli a csufondáros
köszöntést az, aki miatt ezerhétszáz
viruló, egészséges fiatalember szál-
lott sirba.

Kiokoskodta olyankor, amikor
keserű gyűlölettel gondolt Pál her-
cegre s elmondotta százszor is egy
nap, hogy valahogyan el ne felejt-
se:

— No bizony, nagy dolog, ki-
rályságot szerezni egy sánta lá-
bért. Én meg nem sántulnék egy
császárságról sem.

De nem mondhatta el, mert Pál
herceg nem jött.

Megrázta a fejét. De azután eszébe
jutott a tanács. Az ellen pedig ten-
ni kell valamit. Hm... hátha tud
valamit a sokatpróbált csavargó!
Beatrice is beleszólt.

— Ez a legokosabb ember a vilá-
gon! Jót állok érte, apám!
— Add elő hát a terved! Meg-
fontoljuk...

Folytatás a 8-ik oldalról

Már nem is várta. Kiment a hárs-
fák közé s ott bolyongott egész
nap. Pákosztos verebek rászállot-
tak a hársfákra s csipegették a
szép sárga pomponokat s ez való-
sággal fölingerelte Helenkát.

Beszaladt a kastélyba s kihozta
a flóbert-puskáját, amelyvel célba
lövöldözött hébe-korba. Megtöltötte
dunsztra s belepuskázott a pákosz-
tos verebek közé.

Vagy kettő odaesett a lába elé,
egypár flemperbuckát vágott s az-
után elnyult csöndesen. A többiek
szétrebbentek. Ki a szomszéd fá-
ra, ki a bokrok közé.

Helenka egy pillanatig vérszom-
jas gyönyörrel nézte a vergődő ma-
darat, amikor azonban elnyult a
kis veréb, hirtelen valamely resz-
kető félelem szállotta meg s a pus-
kát otthagya, elsompolygott a
hársfasorból.

A rózsák közé ment, de akárme-
lyik bokorra pillantott, a rózsák
összefonódtak sirkoszoruvá.

Es Helenka nem tudott másra
gondolni, csak arra a két temefel-
ten halottra, az ő két verébére.

Talán meg sem haltak, —
gondolta magában s megindult a
hársfasor felé. Amikor egy potro-
hos thujafa mellett ellépett, egy-
szerre meglátta a fasort. Egy fiatal
katonalepetett a fasorban, egy
kissé nehezen, mert az egyik lábát,
a balt, olyan furcsán lökte, mint
ahogyan a géplábakat szokták, a
kik még nem szokták meg egé-
szén.

Helenka megmerevedett a rémü-
lettől.

— Pál, — sóhajtott ijedten s
nem mert tovább menni, mert Pál
még nem haladt el amellett a fa
mellett, ahol a két lelőtt veréb fe-
küdt.

Pál herceg hirtelen megállott egy
bokor mellett. Azután lehajolt s a
következő perében egy kis barna
pont vergődött a fasor kavicsolt
utján. A herceg utánaugrott s a
katonasípkáját reáborította.

Amikor kivette a sapkája alól,
látta Helenka, hogy egy csapkodó,
vergődő veréb.

A herceg gondosan megvizsgálta
a vergődő madarat s óvatosan be-
lette ismét a sapkájába s az egyik
keresztun kiment a fasorból.

Helenka utánaosont.

A herceg nehéz léptekkel a szö-
kökútig ment, ott kivette zsebéből
a zsebbevalóját s ügyesen bele-
vette az egyik csücskét a foga
közé s végighasította. Azután a
keskeny sávot megmártotta a szö-
kökútban s leült az egyik padra.

A ballába, olyan furcsán, olyan
ijesztően meredt előre.

Azután gondosan kivette a vere-
bet a sapkájából, s a madár egyik
lába köré csavarta a hidegvizes ru-
hát. Az a szegény kis jószág meg
sem mozdult. Alázatosan bizalom-
teljesen tűrte a nehéz operációt.

Helenka ott állott a pad mögött,
de Pál herceg nem vette észre,
annyira elfoglalta a beteg madár.
Amikor elkészült a kötéssel, meg-
vizsgálta a madár szárnyát s látta,
hogy nincsen eltörve. Kisimította
a tollait, megsimogatta gyöngéden
a fejcsékéjét s gondosan letette a
fübe.

Akkor vette észre Helenkát s ab-
ban a pillanatban ijedten kapta
föl a géplábát. Olyan különösen
koppant.

Helenka összerézködött s a kö-
vetkező perében elsírta magát.

— Szegény madár, — zokogta s
odaborult Pál herceg vállára.

Ez egy csöppet sem volt logikus
dolog tőle, de Pál herceg ezt igá-
zán nem vette észre.

Ne vegyék észre önk sem.

Irta: Kilián Zoltán

— Előbb a jutalmam, urak! Je-
lentsd ki itt, ez urak előtt, hogy
lánycod az enyém!

— Tied hát... de most a tervet
ember, mert megfulladok...

Ugo d'Agliani odalépett a céh-
mesterhez, öt-hat mondatot sugott
a fülibe. Az öreg harsányan felne-
vetett. Megölelte a legényt.

Virágvasárnapján féktelen izga-
lommal tolongott a Szent Jánosgye-
háza körül a nép. Volt is okuk! Eg-
kék ruhában, újbán, gyönyörűben
jött a templomba négy, városszerte
ismert divathölgy. Gyöngygyel
varrt főkötők, drágaközfűzereik
szikráztak az úde tavaszban; mel-
lére szép rajzolatú smaragdos arany
betűt tűzött valamennyi. Mindenki
szeme rájuk tapadt. Gyönyörűek!
— sugtak utánuk. Fialtal nemese-
k belekaptak az éljenzésbe, velük a
tömeg. Futva jöttek a tisztviselők,
elvinni a szép bűnösöket. Amde a
hölgyek hevesen tiltakoztak.

Nem hágtunk át mi semmi
rendeletet! A rajtunk valót mind-
nyájan ingyen kaptuk, az ötvösök,
szabók, selymeszövők minden szép
asszonynak ingyen adnak mind-
ent... mi voltunk az elsők.
Egész nagyhéten folyik az osztoga-
tás... A rendeletet azért adták ki,
hogy megfékezzék a költségeket, de
azt, hogy az ingyen szépet ne hord-
ják, nem tilthatta semmi tilalom...
forduljanak csak a céhekhez, min-
denki kap, csupán szépek kell len-
ni... különben is, kérdezzék meg
a férjeinket, kértünk-e tőlük ilyenre
pénzt!...

A többi templom előtt ugyanígy
folyt le ugyanez a jelenet. Felvit-
ték a hölgyeket a tanács elé. Elő-
adták ott is a védekezést. Odaren-
delték a céhmestereket.

Igen, kiosztunk mindent, —
vallották sorba — elköltözzünk. Mi-
nek cipekedjünk? Hálából mindenki
kap valamit, aki szép. Nem járunk
el jogtalanul, Giovanni Boinet, a
hires jogászt kérdeztük meg előbb.
Ő mondta, hogy Isten és ember
előtt jogunk van szétosztani azt, a
mi a miénk...

A tanácsurak fejüket simogatták.
Nagyon zngott odalent az ingyen
szépre éhes sokaság...

Isten neki hát! Mindenki hord
hatja az ingyen-holmiját!

Husvétvasárnapján pedig... nos
akkor esoda történt: megsokasodá-
nak a szépek teméntelenül! Új ru-
ha új ékesség volt még a puposon
is.

Mostiék nál kézfogót ültek a cé-
hek vezetői. Boldogan fogták körül
a völegényt. Tehették is, soha eny-
nyit nem adtak el.

Csak azt nem értem, hogy ju-
tott ez az eszedbe, fiam! — ölel-
gette az öreg ötvös.

Én meg éppen azon töröm a
fejem, hogy ti, akik nőknék dolgoz-
tok, nem tudtok ilyet! Láttatok oly
nőt, aki nem szépek tartja magát?
Ez az egyetlen állandó dolga a vilá-
lágnak!

ÖRÖM

ha az óhazaiak hírt hallanak
amerikai rokonaitól, de
KÉTSZERES ÖRÖM

ha az amerikai rokonok pénz-
segítséget is küldenek.

AMERICAN UNION BANK
LEGALCSÖBBAN ÉS LEGGYOR-
SABBAN UTALJA ÁT A PÉNZT
MAGYARORSZÁG B A R M E L Y
RÉSZEBE.

KÖZJEGYZŐI ÜGYEK pontos és
lelkisimereget elintéző.
HAJÓJEGYEK a legjobb vona-
lakra eredeti áron.

FELVILÁGOSÍTÁST ÉS TANA-
CSOT INGYEN ADUNK.

**AMERICAN UNION
BANK**

Németh János, elnök.

Füzet: 10 East 22nd Street
a Bankpalotában.
Fiók: 1597 Second Avenue
Corner 83rd Street
NEW YORK.

KIS

IRMA a...
A tü kies...
gurult a...
földre hull...
zajt és...
álmában...
jából hangzott: Le Irma
tovább!

Irma úgy megijed...
akart ugrani, miközben
asztalról a varraskatulya...
A tü, olló, cérnaorsó,
gyűszű, mind kigurult...
ből, de aztán mind...
— uramfia — mi törté...
egyiknek hosszú, cérna...
és keze nőtt. Mind ugra...
azon való örömeben, hog...
dult a börtönből, a céh...
büfkencet is vetettek...
lyukas harisnya is el...
skatulyából.

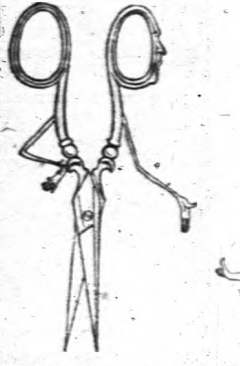
A varrótuk mindjárt...
azt a testvérüket, a kit...
közben kiejtett a kezé...
a vászonba volt dugva.

— Ugyan testvér, —
— mond föl te is Irma...
zálatot. Minduntalan...
ted is letöri a hegyedet.

— Hát én mit szö...
nyokével a földre, ug...
letört a hegyem.

— No, de kérem! —
hogyan himez! — Haha!

— Az még hagyjan...

THE I

Sir Hen-ry Clin-ton led
troops, and Lord Cor-
charge of the field-gun-
lis made haste to seize
ran through the hills,
Col-o-nel Hand there wa-
of marks-men, and so
at Flat-bush.

This was so near New
great fright spread
town. Those who had
left the place. There
cause for fear, as it
that if our troops had
York it would at once
This was false, but
know it. Their hearts
dread.

Gen-er-al Put-nam w-
take the place of Gen-
who was sick in bed,
man was glad when he
go, for he did not want
in New York when he
chance to fight for the

It was nine o'clock
of Oc-to-ber 26, that
Clin-ton set out with
on his march from Flat-
Corn-wal-lis brought
guard with all the lar-
the large force of the
Gen-er-al Howe.

Not a drum was he-
sound of a trumpet as
course through by-rol-
cause-ways till they
pass through the Bo-
where they made a hat-

FELTALÁLOK!
Irjanak találmányokról és
szabadalmazásról szóló köny-
vünkért. INGYEN küldjük.
Szabadalmi ügynek pon-
tos, szakaszi és megbis-
ható kezelése végett írjon
nekünk, mint sok évi ta-
pasztalattal bíró szabadalmi
ügyvédeknek. Senki sem ke-
szelhet jobban szabadalmi
ügyeit.
Saját érdekében írjon még
ma a magyar szabadalmi
könyvtárunkért.
A. M. WILSON, Inc.,
Registered Patent Attorneys
300 Victor Bldg.,
WASHINGTON, D. C.

KIS LÁNYOKNAK - KIS FIUKNAK

IRMA a varrása közben elaludt. A tű kieszott a kezéből, utána gurult a gyűszűje, a váson a földre hullott. Egyszerre nagy zajt és esőropplést hallott fél-álomában. A zaj a varróskatulyájából hangzott: „Le Irmával! Nem szolgáljuk tovább!”

Irma úgy megijedt, hogy föl akart ugrani, miközben lelékte az asztalról a varróskatulyáját.

A tű, olló, cérnaorsó, lyukfuro, gyűszű, mind kigurult a skatulyából, de aztán mind talpraállott s — uramfia — mi történt? Mind-egyiknek hosszú, cérnavékony lába és keze nőtt. Mind ugrált és táncolt azon való örömben, hogy kiszabadult a börtönből, a cérnaorsók még bukfenecet is vetettek, sőt egy vén lyukas harisnya is előmászott a skatulyából.

A varrókuk mindjárt körülfogták azt a testvérüket, a kit Irma varrás közben kiejtett a kezéből. Most is a vásonba volt dugva.

— Ugyan testvér, — mondták neki — mondd föl te is Irmának a szolgálatot. Minduntalan eltörök egy-egy testvérünk az ujjai közt. Meglásd, ned is letéri a hegyedet.

— Hát én mit szóljak? — kiáltotta az olló. — A minap leléköt a könyökével a földre, úgy, hogy az egyik ágam belefuródott a földbe. Csaknem letört a hegyem.

— No, de kérem! — szólt hadonázva a lyukfuro — csak azt látnák, hogyan himez! — Hahaha...

— Az még hagyján, — szólt a horgolótű egy matring cérnához, összefonva a karjait — még hagyján, ha ügyetlen, csak legalább mérges ne lenne.

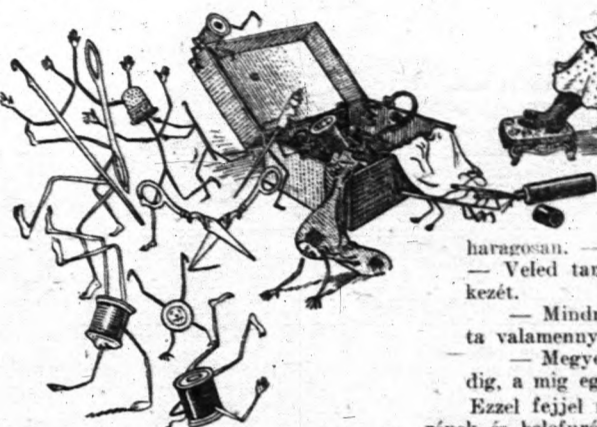
— És milyen mérges! — tódította a matring.

— No, arról én tudnék egy szép nótát fújni! Ki szenved legjobban, ha a kis lányok mérgesek? A horgolótű.

— Bocsánat; a cérna. Engem rángatnak ilyenkor és minden percében elszakítanak.

— Miről beszélnek uraságok? — kérdezte harisnya anyó, aki éppen akkor eszoszogott a panaszkodók felé.

IRMA VARRÓSKATULYÁJA.

haragosan. — Inkább kivándorlok Amerikába!

— Veled tartok pajtás, — szólt a horgolótű, a hálótű vállára téve a kezét.

— Mindnyájan megyünk, egyikünk sem marad Irmánál! — kiáltotta valamennyi varrószköz. Gyerünk!

— Megyek én is, — pattant föl mérgesen a himzőtű — de nem adig, a míg egy kis emlékeztetőt nem adok a kisasszonykáknak!

Ezzel fejjel nekifutott az Irma tenyerének és belefuródott. A leányka éles fájdalommal érzett és — felnyitotta a szemét. Hát a varróskatulya csakugyan felborultan feküdt a földön, a tű, olló, gyűszű szeretszét hevert, de egyiknek sem volt keze, lába, nem is szokott meg senki közülök és a tenyerébe sem furódott. Irma összeszedte a széthullt varróeszközt, elővette a lyukas harisnyát, hozzáfogott a kijavításához s ezentul vigyázott türe, ollóra, cérnára.

Megtanulta, hogy jónak kell lennünk mindenkivel szemben, mindenben és mert a jóság csak úgy igazi jóság, ha a mi lelkünkben él, le kell szoknunk minden olyan hajlamról, mely utáiban állhat a jóság gyakorlásának. A tanulságos álom mely nyomokat hagyott az Irma lelkében. Vigyázott rá, hogy ne legyen türelmetlen, ne legyen haragos. Ellenőrizte saját magát s gondosan ügyelt, hogy ne kerekedhessenek föléje olyan indulatok is, mint amilyen a düh, a hirtelen fellobbanás, Gondos volt ezentul, elővigyázó, fűrelmes, nemcsak az emberekkel szemben, de minden más dologban is és rá is jött, hogy bizony-bizony a munkája is szebben, gyorsabban halad, amióta megszívlelte annak a kis álomnak a tanulságait.

— Arról, hogy Irma milyen mérges.

Az anyó erre sápitozni kezdett. — Oh, lelkem, mit tudnak maguk arról, hogy milyen lusta és mérges! Arról én reggeltől estig, estétől reggelig folyton tudnék regélni. Nézzetek meg-engem! Jóravaló üzletből származom, tisztességgel megőregedtem, míg végre utólért engem is minden harisnya közös sorsa: kilyukadtam. Szerencsétlenségemre Irmának adtak, hogy javítsom ki. Kedves lelkeim, félesztendeje heverek már azon lyukasán a munkakosárban.

— Nem maradok tovább Irma szolgálatában! — kiáltotta a hálótű

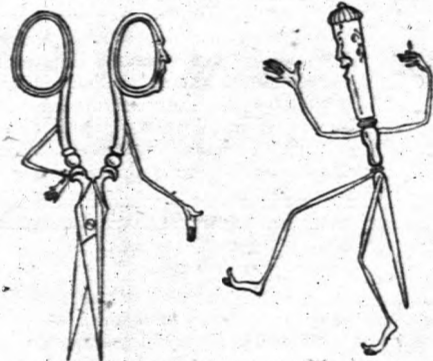
— kiáltotta a hálótű vállára téve a kezét.

— Mindnyájan megyünk, egyikünk sem marad Irmánál! — kiáltotta valamennyi varrószköz. Gyerünk!

— Megyek én is, — pattant föl mérgesen a himzőtű — de nem adig, a míg egy kis emlékeztetőt nem adok a kisasszonykáknak!

Ezzel fejjel nekifutott az Irma tenyerének és belefuródott. A leányka éles fájdalommal érzett és — felnyitotta a szemét. Hát a varróskatulya csakugyan felborultan feküdt a földön, a tű, olló, gyűszű szeretszét hevert, de egyiknek sem volt keze, lába, nem is szokott meg senki közülök és a tenyerébe sem furódott. Irma összeszedte a széthullt varróeszközt, elővette a lyukas harisnyát, hozzáfogott a kijavításához s ezentul vigyázott türe, ollóra, cérnára.

Megtanulta, hogy jónak kell lennünk mindenkivel szemben, mindenben és mert a jóság csak úgy igazi jóság, ha a mi lelkünkben él, le kell szoknunk minden olyan hajlamról, mely utáiban állhat a jóság gyakorlásának. A tanulságos álom mely nyomokat hagyott az Irma lelkében. Vigyázott rá, hogy ne legyen türelmetlen, ne legyen haragos. Ellenőrizte saját magát s gondosan ügyelt, hogy ne kerekedhessenek föléje olyan indulatok is, mint amilyen a düh, a hirtelen fellobbanás, Gondos volt ezentul, elővigyázó, fűrelmes, nemcsak az emberekkel szemben, de minden más dologban is és rá is jött, hogy bizony-bizony a munkája is szebben, gyorsabban halad, amióta megszívlelte annak a kis álomnak a tanulságait.

THE LIFE OF GEORGE WASHINGTON

Sir Hen-ry Clin-ton led the King's troops, and Lord Corn-wal-lis had charge of the field-guns. Corn-wal-lis made haste to seize a pass that ran through the hills; but found Col-o-nel Hand there with a fine lot of marks-men, and so made a halt at Flat-bush.

This was so near New York that great fright spread through the town. Those who had the means left the place. There was good cause for fear, as it had been told that if our troops had to leave New York it would at once be set on fire. This was false, but they did not know it. Their hearts were full of dread.

Gen-er-al Put-nam was sent to take the place of Gen-er-al-Greene who was sick in bed. The brave man was glad when he had leave to go, for he did not want to be kept in New York when there was a chance to fight for the land he loved.

It was nine o'clock on the night of Oc-to-ber 26, that Sir Hen-ry Clin-ton set out with his van-guard, on his march from Flat-bush. Lord Corn-wal-lis brought up the rear-guard with all the large guns, and the large force of troops led by Gen-er-al Howe.

Not a drum was heard, nor the sound of a trumpet as they took their course through by-roads and on cause-ways till they came near the pass through the Bed-ford Hills where they made a halt.

No guard had been put on the road or the pass by Gen-er-al Greene, who must have thought it too far out of the way to need such care.

Clin-ton was quick to see this, and at the first break of day his troops were on the Heights, and with-in three miles of Bed-ford.

In the mean-time scouts had brought word to our lines that the foe were in force on the right, and Put-nam at once sent out troops to hold them in check.

At day-light small fights took place here and there. A brisk fire was kept up at Flat-bush. Now was heard the big boom of a large field-piece. Then a ship-of-war would sent forth a broad-side on the fort at Red Hook. Wash-ing-ton was still in doubt if this was part of the main fight in which New York was to share. Five ships of the line tried to beat up the bay, but were kept back by a strong head wind. As the day wore on, and there were no signs that the red-coats meant to strike New York, Wash-ing-ton went to Brook-lyn in his barge, and rode with all speed to the Heights. He was just in time to see the fight in the woods, which he could do naught to stay.

A király csapatait Sir Henry Clinton vezette és Lord Cornwallis volt a tüzérség parancsnoka. Cornwallis sietett megszállani egy hágót, ami a dombokon vezetett keresztül, de ott találta már Hand ezredeset céllövőinek pompás seregével, ennél fogva Flatbushnál kénytelen volt megállni.

Ez oly közel volt New Yorkhoz, hogy nagy félelem szállta meg a várost. Akiknek módjukban volt, azok elmenekültek. Alapos ok volt a félelemre, mivel azt mondták, hogy ha csapatainknak el kell hagy-niuk New Yorkot, azonnal felgyújtják. Ez ugyan hamis híresztelés volt, de a nép nem tudta azt. Ők bizony rettegtek.

Putman generálisit küldték Greene generális helyébe, aki ágyban fekvő beteg volt. A bátor férfiú örült, hogy el kell mennie, mert nem akarta, hogy New Yorkban tartsák, amikor alkalom volt szeretett hazájáért harcolni.

Október 26-án este kilenc óra volt, amidőn Sir Henry Clinton el-indult elővédelével Flatbushból. Lord Cornwallis vezette a hátvéd-et az összes nagy ágyakkal, míg a sereg zömét Howe generális.

Döbbszó se szólt, trombita se hangzott, amint mellék utakon és árkon bokron keresztül előrenyomultak, amíg a hágó közelébe nem jutottak a Bedford Hillsen, ahol megálltak.

Greene generális nem állított őrséget az utra vagy a hágóra, aki bizonyára azt gondolta, hogy nagyon is kiesik az utból ez s nincs szükség óvintézkedésre.

Clinton azonnal észrevette ezt s hajnalhasadtakor már a magaslaton voltak a csapatai és három mérföldnyire Bedfordhoz.

Közben a kémek meghozták a mi hadvonalunkba a hírt, hogy az az ellenséges haderő a jobb oldalon van és Putnam azonnal csapatokat rendelt ki, hogy megállítsák.

Reggel kis esatározások történtek itt is ott is. Flatbusht hevesen bombázták. Most a nagy tábori ágyuk dörgése hallatszott. Majd egy hadihajó tüzelt Red Hooknál az erdőre. Washington még kételkedett abban, hogy ez része annak a nagy harenak, amelyben New Yorknak is részt kell vennie. Őt hajó be akart vonulni az öbölbe, de a nagy szél visszatartotta őket. Amint a nap mult, nem volt jele annak, hogy a vöröskabátosok támadni akarnak New York ellen. Washington a bárkáján Brooklyn-ba ment és nagy sebességgel a magaslatokra lovagolt. Éppen idejében érkezett meg, hogy láthassa a harcot az erdőszélen, bár semmit sem tehetett annak megállítására.

